

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Херсонський державний університет
Освітня програма	47707 Біологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	091 Біологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	48
Повна назва ЗВО	Херсонський державний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	02125609
ПІБ керівника ЗВО	Співаковський Олександр Володимирович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.ksu.ks.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/48>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	47707
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра ботаніки, кафедра біології людини та імунології
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	кафедра філософії та соціально-гуманітарних наук, кафедра англійської філології та прикладної лінгвістики, кафедра педагогіки, психології та освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	73000 м. Херсон, вул. Університетська, 27, Херсонський державний університет
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	130724
ПІБ гаранта ОП	Ходосовцев Олександр Євгенович
Посада гаранта ОП	Професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	khodosovtsev@ksu.ks.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(097)-919-20-70
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(067)-609-27-66

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна вечірня	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

ОП «Біологія», що реалізується у Херсонському державному університеті з 2016 року, розроблена та скоректована відповідно до чинного законодавства України (Законом України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII в редакції від 28.09.2017, Постанови КМУ «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261, Постанови КМУ «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» від 6 березня 2019 р. № 167, Національної рамки кваліфікацій та нормативних документів Херсонського державного університету (зокрема, Положення про організацію освітнього процесу у ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д; <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>. ОП. Історія ОП Біологія щодо підготовки докторів філософії бере свій початок з початку 90-х років минулого століття, коли завдяки активній діяльності професора М.Ф. Бойка була відкрита одна з перших в університеті аспірантура зі спеціальності 03.00.05 – ботаніка. Пізніше, протягом першої декади ХХІ були відкриті аспірантури зі спеціальності 03.00.21 – мікологія та 03.00.13 - фізіологія людини і тварин. Після укрупнення спеціальностей, з 2016 року, спеціальність 091 Біологія поглинула в собі три напрями, які розвивалися в ХДУ (ботаніка, мікологія та фізіологія людини і тварин). Сучасна ОП Біологія розроблена проектною групою у складі: О.Є. Ходосовцев – гарант програми, доктор біологічних наук, професор кафедри ботаніки, І.І. Мойсієнко, доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри ботаніки; М.Ф. Бойко, доктор біологічних наук, професор кафедри ботаніки; О.М. Гасюк, кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри біології людини та імунології; Карташова І.І. – кандидат педагогічних наук, доцент; С.П. Бесчасний, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології людини та імунології; В.В. Дармостук, аспірант кафедри ботаніки; А.В. Непрокін, директор національного природного парку «Олешківські піски». ОП Біологія пов'язана з науковою школою професора М.Ф. Бойка. http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/ONPBiology1.aspx. У 2019 році зміст ОП було переглянуто (перехід від 50 до 30 кредитів) і оновлено за рекомендаціями стейкхолдерів та здобувачів освітньо-наукового рівня (протокол розширеного засідання кафедри біології людини та імунології № 10 від 17.05.2019). Підставою для цих змін були: 1) необхідність збільшення ролі наукової складової (участь в експедиційних дослідженнях); 2) збільшення часу на проведення камеральної обробки та лабораторних експериментів. У 2020 році програму було переглянуто, доповнено і відредаговано (протокол розширеного засідання кафедри ботаніки № 9 від 23.05.2020 р.); протокол засідання вченої ради факультету біології, географії та екології № 13 від 16.06.2020 р.; протокол засідання вченої ради ХДУ № 12 від 25.06.2020 р.). У 2021 році ОП Біологія була оновлена: 1) створена робоча група (протокол розширеного засідання кафедри ботаніки № 8 від 4.03.2021 р.), 2) розглянутий новий проєкт (протокол розширеного засідання кафедри ботаніки № 9 від 5.04.2021 р.; протокол засідання вченої ради факультету біології, географії та екології № 8 від 12.04.2021 р.); 3) погоджено проєкт оновленої ОП після громадського обговорення (протокол розширеного засідання кафедри ботаніки № 106 від 20.05.2021 р.).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року			У тому числі іноземців		
			ОД	ОВ	З	ОД	ОВ	З
1 курс	2020 - 2021	1	0	1	0	0	0	0
2 курс	2019 - 2020	1	0	0	0	0	0	0
3 курс	2018 - 2019	1	1	0	0	0	0	0
4 курс	2017 - 2018	1	2	0	0	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні

перший (бакалаврський) рівень	23654 Біологія
другий (магістерський) рівень	2482 Біологія 1906 Ботаніка
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	47707 Біологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	46495	46016
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	46495	46016
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	3194	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП 091 Біологія_PhD_2020.pdf</i>	USVO3VSD+s9OozognNRHHLIqx9hECrUDD9jQPArUzoU=
Освітня програма	<i>ОНП-091 Біологія PhD 2016.pdf</i>	rZufpKIDDtWZa8NaDP3HaKdAtjVn/Qd84SVXxkIUpaM=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план Біологія PhD 2020.pdf</i>	93wFYsYoZVL59QnI7hUrCvoPtIlqMvPhxSn1Nvim+jI=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план Біологія PhD 2016.pdf</i>	XnMbvUDpFmBTOzab+lvPsCGIjcFs4htXdrZf2DJF15c=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Костіков ОНП Біологія PhD 2020.pdf</i>	vfLhUxP3Pol+4rvJ7i/aj5B7mpU5ARDlpmNQwsbw4Mo=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія Овечко ОНП Біологія PhD 2020.pdf</i>	g/Ex6Kg7luDkJAz2oHA8+U3KYUokMmeccKlAgc5Jps=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук. Скорик ОНП Біологія PhD 2020.pdf</i>	FYcTCd/k8YlohvTYmTCoqfmI2cj5o0EoQ1LeByFYaQ8=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук. Чачібая ОНП Біологія PhD 2020.pdf</i>	x7/dBccSBw5EOwa4VT0Kaj8l4rKa8EYocS+1SnBypRg=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

ОНП «Біологія» належить до предметної області, яка включає три основні напрями наукових досліджень: ботаніка, мікологія та фізіологія.

Міжнародний аспект. Програма передбачає підготовку спеціалістів, які можуть реалізовувати міжнародні проекти http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Graduatestudents/DarmostukValeryViktorovich.aspx,

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx та отримання подальшої наукової траєкторії за напрямом

https://www.scholarships.sk/_user/documents/NSP/V%C3%BDsledky%20v%C3%BDberov%C3%BDch%20konan%C3%AD/zahranicni/NSP_ZAHR_2020_10_31.pdf, участь у міжнародних об'єднаннях науковців <https://www.iavs.org/>

Національний аспект. Програма передбачає підготовку спеціалістів, які можуть реалізовувати проекти за програмами, зокрема «Наука в університетах»

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx, підготовку національних зведень щодо недосліджених груп грибів

https://www.studiesinfungi.org/pdf/SIF_2_1_16.pdf, участі у госпдоговірних темах, зокрема дослідженні різноманіття об'єктів природно-заповідного фонду України тощо.

Регіональний аспект. Підготовка фахівців для природоохоронних установ, потреб ХДУ, а також для виконання госпдоговірних досліджень

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

ОНП Біологія створена з урахуванням місії та стратегії Херсонського державного університету, що відображено у Стратегічному плані розвитку ХДУ на 2018-2023 рр. <http://www.kspu.edu/Legislation/strategy.aspx>, зокрема це зазначено в пріоритетних векторах розвитку факультету біології, географії та екології Херсонського державного університету (Модернізація освіти: академічний обмін українськими та закордонними спеціалістами, реалізовано у 2019-2020 роках,

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx Оптимізація наукової діяльності: сертифікація журналів «Чорноморський ботанічний журнал» та «Природничий альманах» (спеціальність 091 Біологія) за категорією Б у 2019 році (реалізовано

<http://cbj.kspu.edu/index.php/uk/>), обладнання лабораторії «Екологія рослин, охорона довкілля та природокористування» та лабораторії молекулярної біології (реалізовано у 2018 році)

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Logistics.aspx), реалізація госпдоговірних тематик (реалізовано у 2018, 2019, 2020 та 2021 роках

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx), тощо. Освітня програма має ціль підготувати висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у світовий науково-освітній простір фахівця, що цілком співпадає з трьома ключовими цілями Стратегічного плану розвитку ХДУ.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

Під час обговорення ОНП Біологія (третій освітньо-науковий рівень) на засіданнях кафедри ботаніки були внесені такі пропозиції: 1) здобувачами вищої освіти П.М. Дайнеко та В.В. Дармостуком було висловлено побажання збільшити обсяги годин на виконання наукової складової ОНП за рахунок зменшення обсягу освітньої складової; 2) об'єднати дисципліни педагогічної складової для уникнення повторів та дублювань з попереднім (магістерським) рівнем вищої освіти (протокол розширеного засідання кафедри біології людини та імунології № 10 від 17.05.2019 р.); 3) здобувачем вищої освіти аспірантом В.В. Дармостуком було запропоновано включати до змісту наукового семінару обговорення представлених до захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук) за напрямом (мікологія, ботаніка тощо) роботи конкретного аспіранта, що дозволить краще досягнути програмних результатів навчання, зокрема за позиціями ПРН 6, 7, 8, 11 тощо (протокол розширеного засідання кафедри ботаніки № 9 від 23.05.2020 р.). Ці пропозиції були враховані, зокрема зменшено кількість кредитів на освітню складову з 50 до 30, оптимізовано кількість основних навчальних дисциплін до 5 (у 2019 році), до змісту силабусу «Науковий семінар» (2020-2021 роки) включено обговорення дисертаційних робіт, що представлені до захисту

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationcomponents.aspx

- роботодавці

при обговоренні змісту ОНП були враховані пропозиції стейкхолдера Непрокіна А.В., директора НПП «Олешківські піски» щодо включення в освітню складову новітніх методик та технологій для ефективного досягнення програмних результатів навчання (зокрема, ПРН 1,4) (протокол засідання кафедри біології людини та імунології із запрошеними особами № 3 від 7.10.2019 р.), які були враховані при розробці силабуса «Новітні тренди в біології»; стейкхолдера Овечко С.В., директора Херсонської гідробіологічної станції НАН України, щодо використання сучасних інформаційних розробок у професійній діяльності для ефективного досягнення програмних результатів навчання (протокол розширеного засідання кафедри ботаніки № 9 від 23.05.2020 р.), що було враховано при складанні силабусу ОК 3 «Сучасні освітні технології та наукова дипломатія».

- академічна спільнота

професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка І.Ю. Костіков запропонував оптимізувати формулювання ФК та ПРН і висвітлити основні унікальні риси підготовки докторів філософії за напрямом мікологія (зокрема ліхенологія), ботаніка (зокрема дослідження фіторізноманіття півдня України), що було враховано в новій програмі, зокрема в ФК 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, ПРН 1, 3, 4, 5, 7, 12, 13.

- інші стейкхолдери

-

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Програмні результати ОП вкладаються у такі тенденції розвитку спеціальності на ринку праці: 1) потреба у спеціалістах, здатних працювати науковими співробітниками (напрями ботаніка, мікологія) та очолювати наукові відділи в існуючих природоохоронних установах

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents.aspx, та

новостворених, як-от Національних природних парках: «Олешківські піски»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/221/2010#Text>, «Нижньодніпровський»

<https://www.president.gov.ua/documents/6572015-19582>

та «Кам'янська Січ» <https://www.president.gov.ua/documents/1402019-26530>

(забезпечують виконання ПРН 4; ПРН5; ПРН 6; ПРН8; ПРН9, ПРН 11; 2) потреба у спеціалістах-біологах, які б могли творчо працювати в установах біологічного спрямування, зокрема на гідробіологічній станції НАН України, дослідному господарстві «Новокаховське» НААН України тощо (ПРН 1, ПРН 2, ПРН 4; ПРН5; ПРН 6; ПРН8; ПРН9, ПРН 10, ПРН 11); 3) потреба у спеціалістах для забезпечення освітнього та наукового процесу в Херсонському державному університеті, Херсонському державному аграрно-економічному університеті та інших закладах вищої освіти тощо (ПРН 02, 10); 4) потреба у спеціалістах, які можуть працювати за проектами у галузі Біології із вузькими групами організмів за напрямками ботаніка та мікологія

https://www.scholarships.sk/_user/documents/NSP/V%3%BDsledky%20v%3%BDberov%3%BDch%20konan%3%A D/zahranicni/NSP_ZAHR_2020_10_31.pdf

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

На виконання Закону України «Про екологічну мережу України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1864-15#Text> протягом останніх років кафедрою ботаніки були реалізовані наукові проекти щодо створення чотирьох Національних природних парків на території Херсонської області («Олешківські піски», «Нижньодніпровський», «Кам'янська Січ», «Джарилгацький») та підготовлено пропозиції на створення ще 125 нових заповідних об'єктів <https://uncg.org.ua/perspektivni-zarovidni-ob-iekty-khersonshchynu/>. Це дозволило вже створити біля 300 нових робочих місць, частину з яких можуть зайняти випускники спеціальності 091 Біологія (третій освітньо-науковий рівень). На території Херсонської області функціює гідробіологічна станція НАН України, Херсонський базовий медичний коледж, Генічеський фаховий коледж при Херсонському державному університеті, КЗ «Бериславський медичний фаховий коледж», які потребують наукових співробітників. Для цих випускників в ОП висвітлюються фахові компетентності: ФК 02, ФК05; ФК08.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

З ОП Біологія Київського національного університету імені Тараса Шевченка були взяті за основу формулювання загальних, фахових компетентностей та програмних результатів навчання. При формуванні оптимізації освітніх компонент нами була використана назва освітньої компоненти «Новітні тренди в біології» (протокол розширеного засідання кафедри біології та імунології № 10 від 17.05.2019 року). Для складання проекту програми з аспірантської практики були використані матеріали з силабусів Тернопільського національного університету (протокол розширеного засідання кафедри ботаніки N 6 від 27 січня 2021 року). Завдяки співпраці з Інститутом ботаніки Академії наук Чеської Республіки до силабусу «Сучасні тренди в біології» увійшли: 1) нещодавно опублікована методологія дослідження гектарних пробних площ при дослідженні старих лісів Європи (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationalcomponents.aspx, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0203540>, а співпраця з EDGG (European dry grassland group) – методологія дослідження рослинних угруповань шляхом закладання «biodiversity plots» та «dark plots» (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationalcomponents.aspx, https://www.schweizerbart.de/papers/phyto/detail/48/89396/GrassPlot_a_database_of_multi_scale_plant_diversity_in_Palaeartic_grasslands, протокол засідання кафедри ботаніки від 8.09.2020 р.).

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт відсутній

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Національна рамка кваліфікацій визначає здобувача ступеня доктора філософії як особу, здатну розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Так, спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань, є основою для оригінального творчого мислення та проведення досліджень.

Змістовне наповнення програмних результатів навчання ОП «Біологія» відповідає вимогам Національної рамки

кваліфікацій восьмого кваліфікаційного рівня за такими дескрипторами:

– знання (концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності): ПРН.01, ПРН.02, ПРН.03.

– уміння:

– спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики: ПРН.03, ПРН.05, ПРН.08

– започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності: ПРН.05, ПРН.06, ПРН.07.

– критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей: ПРН.06, ПРН.08.

– комунікація – вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому: ПРН.04, ПРН.09.

– використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях: ПРН.04, ПРН.10.

– відповідальність і автономія

– демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності: ПРН.04, ПРН.05, ПРН.07, ПРН.11.

– здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення: ПРН.07, ПРН.11.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

30

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

22

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

8

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Предметна область ОНП Біологія відображена у змісті освітніх компонент (ОК), які розподілено на два блоки – обов'язкові ОК та дисципліни вільного вибору (ВК). Перший блок, зокрема ОК4 та ОК5 http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationalcomponents.aspx, є методологічною та теоретичною базою предметної області, другий – конкретизує вузький напрям наукового дослідження у галузі біологія (ботаніка, мікологія та фізіологія). ОК 4 дозволяє зробити ґрунтовний аналіз представлених до захисту досліджень у галузі біології за напрямами та зробити аналіз обраного аспірантом власного дослідження, ОК дозволяє аспіранту обрати та застосовувати нові методи та підходи у власних наукових дослідженнях у галузі біології за напрямами ботаніка, мікології та фізіології. ВК 2.1, 2.2., 2.3 http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationalcomponents.aspx розраховані під кожний вузький напрям і дозволяють аспіранту самостійно формувати наукову проблему власного дослідження, методологічну траєкторію, усвідомлювати актуальність обраного дослідження, мету і значення для розвитку інших галузей науки та створювати тимчасові творчі наукові колективи для вирішення локальної задачі, ефективно організувати його діяльність через систему комплексів Soft skills (в напрямках ботаніка, мікологія та фізіологія).

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти регламентується положеннями

Херсонського державного університету: «Про організацію освітнього процесу в ХДУ»

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>, «Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії та доктора наук в ХДУ»

http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx, «Про порядок і умови обрання освітніх компонент/навчальних дисциплін за вибором здобувачами вищої освіти у ХДУ»

<https://bit.ly/zwAeg6Y>. Здобувачі обирають дисципліну вільного вибору з циклу загальної підготовки:

<http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1245>. Наявність в ОНП Біологія дисциплін вільного вибору у кількості не менше 27% забезпечує організацію індивідуальної траєкторії навчання

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/ONPBiology1.aspx

Аспірант має право обрати тему дослідження, яка не виходить за рамки предметної області дослідження наукового керівника. При написанні дисертаційного дослідження аспірант може брати участь у наукових темах кафедри, проєктах міжнародної академічної мобільності
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx, знаходити грантодавців або замовників для проведення власного дослідження
https://www.scholarships.sk/_user/documents/NSP/V%3%BDsledky%20v%3%BDberov%3%BDch%20konan%3%A D/zahranicni/NSP_ZAHR_2020_10_31.pdf

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Обрання вибіркового дисциплін, здійснюються відповідно до Положення «Про порядок і умови обрання освітніх компонент / навчальних дисциплін за вибором здобувача вищої освіти у ХДУ» (Наказ ХДУ від 04.06.2020 № 511-Д)
<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Положення?id=1dac83ea-d60c-46cd-8e53-bc2daf39a218> . Здобувачі обирають 1 дисципліну із циклу загальної підготовки і 1 дисципліну із циклу спеціальної професійної підготовки. В цілому вони обирають 2 дисципліни з 5, які визначені в навчальному плані упродовж 2 року навчання. З циклу професійної підготовки здобувачі мають можливість обрати дисципліну за вибором відповідно до переліку. Ці матеріали оприлюднюються на сайті за 2 місяці до початку голосування (вибору). Здобувачам для голосування надається 1 місяць. Потім відділ забезпечення АІКІ оприлюднює рейтинг результатів вибору, а вчена рада університету затверджує цей перелік ВД на навчальний рік. Обрані дисципліни вносяться до Індивідуального плану здобувача.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Аспірантська практика здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії відбувається відповідно до Положення «Про аспірантську практику в ХДУ» (http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Postgraduate_Study/praktika.aspx) та робочою програмою практики здобувачів ступеня доктора філософії http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/programsInternship.aspx. Аспірантська (педагогічна) практика є обов'язковою компонентою практичної підготовки аспірантів. Підготовка передбачає набуття вмінь щодо організації освітнього процесу відповідно до вимог його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, вдосконалення комплексу професійних компетентностей та якостей аспірантів, необхідних для самостійної науково-педагогічної діяльності. Відповідно до ОНП Біологія практична підготовка здобувачів ступеня доктора філософії відбувається на 2 курсі підготовки та триває 2 тижні.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

В університеті утворено та активно працює наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХДУ <http://www.kspu.edu/NewScienceActivity/CouncilYoungScientists.aspx> . Усі події академічного життя здобувачів освіти висвітлюються у соціальних мережах. Дисципліни загального циклу ОНП ОК 1, ОК 2, ОК 3 спрямовані на формування «soft skills». Наприклад: 1) модератором інтернаціональної Фейсбук групи «Lichenicolous fungi 2.0» є аспірант Валерій Дармостук <https://www.facebook.com/search/top?q=lichenicolous%20fungi%202.0> ; 2) членами міжнародних експедицій по дослідженню флори городищ за українсько-шведським проєктом була аспірантка П. Дайнеко, а українсько-чеського проєкту був аспірант В. Дармостук під час яких вони набували навичок спілкування професійною та побутовою англійською мовою http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx ; 3) з метою покращення спілкування англійською мовою професором І. Мойсієнком був організований англійський клуб на кафедрі ботаніки (2014-2020 рр.), який відвідували аспіранти П. Дайнеко, В. Дармостук, В. Швець, Г. Мала. У клубі були прочитані лекції іноземних вчених, зокрема професора Стокгольмського університету Mats Widgren, професора Університету Брно Milan Chitry, аспіранта Brian Kuns, http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Lecturesbyforeignscientists.aspx

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Після затвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20ona%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf до проєкту ОНП Біологія 2021 було внесено ЗК.12 відповідно до стандарту (протокол розширеного засідання кафедри ботаніки № 106 від 20.05.2021 р.).

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Обсяг навчального навантаження регламентується Положеннями «Про організацію освітнього процесу в ХДУ» (наказ ректора ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д, <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>), «Про організацію самостійної роботи студентів у ХДУ» (Наказ ХДУ від 02.07.2016 №428-Д, <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>). Навчальний план ОНП Біологія

2020-2024 р. складає 30 кредитів (900 годин) на весь період навчання. З метою ефективного формування дослідницьких та викладацьких компетентностей, оптимального забезпечення наукового дослідження теоретична підготовка здійснюється протягом перших двох років навчання. Максимальне тижневе аудиторне навантаження для аспірантів не перевищує 16 годин. Аудиторне навантаження дисциплін становить не менше, ніж 1/3 від загального освітнього навантаження; навчальний час, відведений для самостійної роботи аспіранта, становить не більше, ніж 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Навчальні дні та їх тривалість визначаються щорічним графіком освітнього процесу та планом-регламентом роботи ХДУ: <http://www.kspu.edu/Legislation/Plan.aspx>

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Нормативними документами, що регламентують освітній процес у ХДУ, дуальна форма здобуття освіти не передбачена.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://www.kspu.edu/Entrant/SelectionCommittee/RulesOfEntryToKSU.aspx>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Прийом до аспірантури здійснюється на конкурсній основі. Склад комісії затверджується наказом ректора ХДУ не пізніше, ніж за 3 місяці до проведення вступної кампанії. Підготовка до вступних іспитів в аспірантуру зі спеціальності здійснюється за програмою вступних іспитів

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Entranceexaminations.aspx, складеною на основі змісту освітніх компонентів рівня «магістр» закладів вищої освіти зі спеціальностей «Біологія» та «Біологія (Ботаніка)». Іспит є багатокomпонентним: 1) вступний іспит зі спеціальності Біологія; 2) презентація дослідницької пропозиції вступника до аспірантури, яка є додатковим складником вступного іспиту зі спеціальності; 3) вступний іспит з іноземної мови в обсязі, що відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Актуальна інформація щодо вступу до аспірантури оприлюднена на сторінках відділу аспірантури та докторантури ХДУ

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Applicant/pravila.aspx>, кафедри ботаніки

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany.aspx та факультету біології, географії та екології http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol.aspx.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, відбувається згідно з Положеннями: «Про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук в ХДУ»

http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx; «Про організацію освітнього процесу в ХДУ»; положення «Про порядок і умови обрання освітніх компонентів/навчальних дисциплін за вибором здобувачами вищої освіти у Херсонському державному університеті» (наказ ректора ХДУ від 04.06.2020 № 511-Д, <https://bit.ly/3wAeg6Y>). Для здобувачів, які беруть участь у програмі академічної мобільності на базі закордонних ЗВО, визнання результатів навчання здійснюється відповідно до Положення «Про академічну мобільність здобувачів освіти ХДУ» <http://www.kspu.edu/InternationalActivities/DInternatRelations/About.aspx>.

Порядок визнання в Херсонському державному університеті документів про освіту, виданих освітніми закладами інших держав, регламентується згідно з чинним законодавством та нормативними документами ХДУ

<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=6260f852-48bb-4389-a21e-80c5cea15108>. Усі зазначені документи оприлюднені на офіційному сайті ХДУ.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

За час навчання здобувачів за ОНП Біологія (третій освітньо-науковий рівень) вказані правила не застосовувались у зв'язку з відсутністю прецеденту.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентується «Порядком Херсонського державного університету про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (наказ ректора ХДУ від 04.03.2020 № 247-Д) <https://bit.ly/3cVyOz9>, положенням «Про

організацію освітнього процесу в ХДУ (<https://bit.ly/39NjanC>) та «Порядком оцінювання здобувачів вищої освіти» (наказ ректора ХДУ від 7.09.2020 р. № 803-Д, <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>). Здобувачі можуть отримати додаткові бали за результатами здобутої неформальної освіти (участь у вебінарах, конференціях, воркшопах), пов'язаних зі змістом конкретної дисципліни і наведені у силабусах (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationnalcomponents.aspx). Зокрема, участь здобувачів ступеня доктора філософії у міжнародних експедиційних виїздах за проектами.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

За час навчання здобувачів ОНР «доктор філософії» за ОНП «Біологія» вказані правила не застосовувались у зв'язку з відсутністю прецеденту.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Досягненню програмних результатів навчання сприяють: 1) огляди сучасної наукової літератури у рамках вивчення і спеціальності, і методології наукового пошуку; 2) завдання для самоконтролю у розрізі практичного (семінарського) заняття і самопідготовки; 3) самостійна робота над навчальним матеріалом з різних наукових джерел; 4) підготовка перекладів, анотацій, рефератів, власних доповідей англійською мовою, зокрема у рамках вивчення ОК 1 «Іноземна мова»; 5) обробка літописів, зокрема з ОК 2 «Історія та філософія науки»; 6) аналіз сучасних методів та підходів за напрямками, зокрема ОК 4 та ОК 5; 7) використання програм та сервісів, які спрощують роботу з аналізу метаданих, зокрема ОК 4 http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationnalcomponents.aspx.

Прикладом досягнення програмних результатів навчання є успішний та достроковий захист дисертаційної роботи В.В. Дармостука <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-rishen-atestacijnoyi-kolegiyi-ministerstva-vid-09-lyutogo-2021-roku> та реалізація набутого освітньо-наукового потенціалу в нових наукових проектах (Словацька Республіка, Академія Наук) за обраним напрямом https://www.scholarships.sk/_user/documents/NSP/V%C3%BDsledky%20v%C3%BDberov%C3%BDch%20konan%C3%AD/zahranicni/NSP_ZAHR_2020_10_31.pdf

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Головним принципом студентоцентрованого підходу є можливість вибору здобувачем форми навчання – денної чи вечірньої.

Під час добору методів і форм навчання за ОНП враховується студентоцентрований підхід, який здійснюється через: 1) вибір дисциплін ВК відповідно до специфіки наукового дослідження; 2) анонімне опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/poll.aspx; 3) участь у складанні, зміні та оптимізації ОНП Біологія (наприклад, протокол розширеного засідання кафедри біології людини та імунології від 23.05.2019 р, протокол розширеного засідання кафедри ботаніки № 9 від 23 травня 2020 року); 4) можливість участі у конкурсах на стипендії національного та міжнародного рівнів, зокрема В.В. Дармостук виграв стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених <http://kdpu-nt.gov.ua/uk/content/spisok-molodih-vchenih-yakim-priznachenostipendiyi-ta-podovzheno-viplatu-stipendiyi-1> та стипендію Академії Наук Республіки Словаччина

https://www.scholarships.sk/_user/documents/NSP/V%C3%BDsledky%20v%C3%BDberov%C3%BDch%20konan%C3%AD/zahranicni/NSP_ZAHR_2020_10_31.pdf). Рівнем викладання та застосованими методами навчання аспіранти задоволені

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/poll.aspx

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Принципи академічної свободи відображені в розділі 10 Положення «Про організацію освітнього процесу в ХДУ» (Наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д) і враховані при розробці ОНП Біологія. Академічна свобода викладача виражається через обрання: 1) форм і методів навчання і поточного контролю, рекомендованого списку літератури відповідно до логіки та змісту конкретної дисципліни (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationnalcomponents.aspx); 2) дистанційної платформи, на якій буде розміщений ресурс (в ХДУ є чотири захищені платформи). Академічна свобода студентів забезпечується можливістю обирати: 1) дисципліни вільного вибору http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationnalcomponents.aspx; 2) напрям, тематику і методологію своєї наукової роботи, зокрема В.В. Дармостука (протокол

засідання кафедри ботаніки № 4 від 06.11.2017 р., протокол засідання вченої ради ХДУ № 7 від 26.12.2017 р.), В.А. Швець (протокол засідання кафедри біології людини та імунології № 5 від 03.12.2018 р., протокол засідання вченої ради ХДУ № 5 від 27.12.2018 р.), Г.А. Малої (протокол засідання кафедри ботаніки № 5 від 7.12.2020 р., протокол засідання вченої ради ХДУ № 7 від 21.12.2020 р.); 3) аплікаційні форми для подання грантових пропозицій (наприклад, проєкт аспіранта В.В. Дармостука Walking the Tendrivska Spit | The Next Challenge).

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання в межах окремих освітніх компонентів повному обсязі наведені в силабусах дисциплін http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationalcomponents.aspx та програми аспірантської практики http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/programsInternship.aspx Інформація про форми проміжного і підсумкового контролю, порядок проведення контрольних заходів надається викладачем на початку вивчення дисципліни. Розклад заліково-екзаменаційних сесій, складений відповідно до графіку освітнього процесу, складається в терміни, передбачені Планом-регламентом роботи ХДУ <http://www.kspu.edu/Legislation/Plan.aspx>, після затвердження вивіщується на дошці оголошень факультету біології, географії і екології. Електронний варіант розміщується на відповідній сторінці сайту факультету <http://www.kspu.edu/ForStudent/Shedule.aspx>, в групі факультету біології, географії і екології в соцмережі <https://www.facebook.com/groups/1639053176424538/?ref=bookmarks> та на кафедрі ботаніки http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Schedule.aspx

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

На кафедрі ботаніки виконувались фундаментальні та прикладні теми за програмою «Наука в університетах»: «Молекулярна філогенія, таксономія, різноманіття та охорона фіто- та ліхенобіоти Північного Причорномор'я» (науковий керівник – проф. О.Є. Ходосовцев, 2016-2018 роки), «Антропогенна трансформація фіторізноманіття Північного Причорномор'я: закономірності та можливості управління процесом» (науковий керівник проф. І.І. Мойсієнко 2017-2019 роки), реалізується тема «Молекулярний баркод симбіотичних угруповань як основа для оцінки структури наземних літогенних біотопів» (науковий керівник – професор О.Є. Ходосовцев, 2019-2021 роки). Виконувалися міжнародні проєкти: 1) українсько-шведський проєкт «How the East was Won: Towards an environmental history of the Eurasian Steppe» (науковий керівник проф. І.І. Мойсієнко, 2013-2019 роки) та українсько-чеський проєкт «Lichens employed in the monitoring of global changes influencing natural forests in the Ukrainian Carpathians» (науковий керівник проф. О.Є. Ходосовцев, 2019-2020 роки). Крім того, протягом 2015-2020 років було виконано більше 20 госпдогвірних прикладних проєктів, які стосувалися кадастрової документації природно-заповідного фонду, оцінки впливу будівництва сонячних та вітрових електростанцій на біорізноманіття. До деяких з них залучалися аспіранти В.В. Дармостук, П.М. Дайнеко, Г.О. Мала, В.А. Швець (повний список проєктів за участю аспірантів за покликанням (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/postgraduate/Biology/research1.aspx)). Аспіранти активно публікуються в журналах категорії А: Lichenologist, Polish Botanical Journal, Turkish Botanical Journal, Folia Stryogamica Estonica, Herzogia, Opuscula Philolichenum (наприклад, <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57188808875>; <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57222098308>; <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57221103740>); категорії Б: Український ботанічний журнал, Чорноморський ботанічний журнал, Природничий альманах, Вісник Одеського національного університету тощо (наприклад: <https://www.researchgate.net/profile/Valeriy-Darmostuk>; <https://scholar.google.com.ua/citations?user=P1wJcZ0AAAAJ&hl=ru>; <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=tXcBso0AAAAJ>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зміст освітніх компонентів змінюється відповідно до сучасних публікацій. Так, до програми провідного курсу «Новітні тренди в біології» (професор О.Є. Ходосовцев) була включена лекція та семінар для обговорення нового кодексу фітосоціологічної номенклатури, який був представлений у 2020 році <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Силябус%20новітні%20тренди%20в%20біології%202020.pdf?id=ffabf5f9-f20d-4e48-a3c0-3b242f77679d>. Зосереджена увага на нововведеннях: 1) валідність нових синтаксонів в електронних виданнях з 2021 року; 2) функціональні, структурні та часові аспекти рослинності не є синтаксонами; 3) для опису синтаксону можуть бути обрані будь-які топологічні рівні. Також до змісту цього силабуса включено обговорення нового кодексу номенклатури рослин, грибів та водоростей, який вийшов у 2018 році (<https://doi.org/10.12705/Code.2018>). Крім того, новітній підхід щодо синбаркоду, який розробляється під час виконання фундаментальної теми «Молекулярний баркод симбіотичних угруповань як основа для оцінки структури наземних літогенних біотопів» (науковий керівник – професор О.Є. Ходосовцев, 2019-2021 роки), включено до освітньої компоненти «Баркод грибів та рослин» (лекція, семінар) http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationalcomponents.aspx. Теми, які виносяться на «Науковий семінар», оновлюються кожний рік. У редакції 2020 року до дисципліни були включені обговорення представлених до захисту дисертаційних робіт за напрямом мікологія, тому що обрана тема аспірантки А. Малої пов'язана з напрямом мікологія <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Силябус%20науковий%20семінар%202020.pdf?id=6182cf23-18d4-4ae0-92c5-593b6765fa56>

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Інтернаціоналізація реалізується згідно з положеннями «Про інтернаціоналізацію», «Про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ХДУ», «Про академічну мобільність науково-педагогічних працівників ХДУ»
<http://www.kspu.edu/InternationalActivities/DInternatRelations/About.aspx>
<http://www.kspu.edu/InternationalActivities/DInternatRelations/about.aspx> Проф. І.І. Мойсієнко був призначений другим керівником дисертації Аягоз Толенова (Казахстан). Аспіранти П. Дайнеко, В. Дармостук (Україна), Б. Кунс (Швеція) брали участь в українсько-шведському проєкті
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx, одним з результатів якого є опублікована колективна монографія (двома мовами)
<https://oldiplus.ua/estestvennye-nauki/starovynni-zabuti-parky-hersonshynu/>. Аспірант В.В. Дармостук брав активну участь в українсько-чеському проєкті
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx, результатом якого є спільна публікація <https://ojs.utlib.ee/index.php/FCE/article/view/fce.2020.58.02>. В. Дармостук мав особистий проєкт, який фінансувався іноземними фундаціями (Walking the Tendrivska Spit | The Next Challenge). Окремі наукові публікації були виконані за участі аспіранта, наукового керівника та іноземних колег
<https://www.cambridge.org/core/journals/lichenologist/article/abs/didymocyrtis-trassii-sp-nov-and-other-lichenicolous-fungi-on-cetraria-aculeata/B8270632D1010925FDF0A64DBE4E06F>

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Об'єктивність оцінювання досягнення здобувачами ПРН здійснюється відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>. Здобувачі перед вивченням дисципліни знайомляться зі змістом, формами контролю, видами контрольних завдань, критеріями та порядком оцінювання, що відображаються у силабусах
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationalcomponents.aspx. Рівень знань та умінь аспірантів у межах окремих дисциплін оцінюється під час міжсесійного (поточного та атестаційного) та семестрового контролю знань (Положення про організацію освітнього процесу у ХДУ <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>). Міжсесійний атестаційний контроль, спрямований на перевірку і оцінювання знань та умінь здобувача після вивчення матеріалу змістового модуля, здійснюється на останньому в модулі семінарському занятті. Оцінка відповідає рівню сформованості ЗК та ФК та отриманих ПРН здобувача освіти і визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання. Підсумковим є семестровий контроль, що проводиться у формі екзамену або диференційованого заліку, в усній або письмовій формі, у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Остаточною оцінкою з дисципліни за семестр є підсумкова оцінка, що складається з балів поточного, атестаційного та семестрового контролю. Результати фіксуються за шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання, вносяться до відомості обліку успішності, Індивідуального плану здобувача. Критерії оцінювання навчальних досягнень відповідно до різних форм навчальної діяльності та різних форм контролю включені до силабусів дисциплін, електронні копії яких розміщені на сторінці кафедри ботаніки
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationalcomponents.aspx. Розклад заліково-екзаменаційних сесій, складений відповідно до графіку освітнього процесу, складається в терміни, передбачені Планом-регламентом роботи ХДУ (<http://www.kspu.edu/Legislation/Plan.aspx>), і після затвердження оприлюднюється на дошці оголошень факультету біології, географії та екології. Звітвання щодо виконання індивідуального плану наукової роботи та атестація (за рік – у вересні, а за півроку – у травні) здобувачів ОНП Біологія здійснюється під час засідань кафедри ботаніки і кафедри біології людини та імунології. Затвердження результатів роботи здійснюється на засіданні вченої ради факультету біології, географії і біології. За результатами річного звіту й на підставі рішення засідання кафедр ботаніки та кафедри біології людини та імунології, вченої ради факультету біології, географії та екології, наказом ректора аспірант вважається таким, що успішно виконує індивідуальний план наукової роботи та індивідуальний навчальний план та переводиться на наступний рік підготовки.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечуються Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ХДУ (Наказ ХДУ 07.09.2020 № 803-Д) <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>
Перед вивченням дисципліни викладач пояснює порядок проведення контрольних заходів та надає інформацію про форму контролю. Критерії оцінювання навчальних досягнень є обов'язковою складовою силабусів освітніх компонент за ОНП Біологія
(http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationalcomponents.aspx). Оцінка дисертаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 091 Біологія відбувається згідно з положенням «Про атестацію здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктора філософії у разових спеціалізованих вчених рада Херсонського державного університету
http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx. Разові спеціалізовані

ради для захисту дисертаційних робіт зі спеціальності 091 Біологія створюються в інших наукових установах <https://www.botany.kiev.ua/news.htm>. ХДУ також спроможний створити такі ради за участі потенційних членів комісії зі складу професорсько-викладацького складу ХДУ.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контролю та критерії оцінювання є складовою силабусів ОК, про що повідомляється на початку вивчення дисципліни. Розклад заліково-екзаменаційних сесій, графіки ліквідації академічної заборгованості, розклад роботи екзаменаційних комісій з атестації здобувачів ВО складається за нормативами, передбаченими Положенням «Про організацію освітнього процесу» (наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д) <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>. Розклад складається відповідно до Плану-регламенту роботи ХДУ (<http://www.kspu.edu/Legislation/Plan.aspx>), оприлюднюється на сайті відділу аспірантури та докторантури і дощці оголошень факультету біології, географії та екології. Електронні варіанти розміщуються на сайті ХДУ <http://www.kspu.edu/ForStudent/Shedule.aspx>, в групі ФБГЕ в соцмережі <https://www.facebook.com/groups/1639053176424538/?ref=bookmarks> та на кафедрі ботаніки http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Schedule.aspx. Інформація про дотримання строків роботи разових спеціалізованих рад прописана в Постанові Кабінету Міністрів України від 6.03.2019 р. № 167 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text>

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт відсутній

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Нормативними документами, що регулюють процедури проведення контрольних заходів у Херсонському державному університеті, є:

- Положення «Про організацію освітнього процесу в ХДУ» (<https://bit.ly/39NjanC>)
 - «Порядок ХДУ про визнання результатів неформальної та інформальної освіти» <https://bit.ly/3cVyOz9>;
 - «Порядок оцінювання результатів навчання» <https://bit.ly/39Pa2yQ>;
 - «Положення про врегулювання конфліктних Ситуацій» <https://bit.ly/3t3yVys>;
 - «Порядок оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів» <https://bit.ly/3msGM5P> ;
 - «Положення про атестацію здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня у разових спеціалізованих вчених радах ХДУ» (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=2e962b02-b434-45e7-bbe9-decd5598e9aa> Інформація про проведення контрольних заходів у аспірантів оприлюднені на сайті університету <http://www.kspu.edu/Archive.aspx?publishermoduleid=12953>
- Силабуси дисциплін містять форми контрольних заходів, види контрольних завдань, критерії та порядок оцінювання. Усі положення та необхідна інформація розміщені на сайті ХДУ у відкритому доступі <http://www.kspu.edu/About/Faculty/FPhysMathemInformatics/ChairInformatics/PostgraduateStudent.aspx>, на сторінці відділу аспірантури та докторантури http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Критерії оцінювання по кожній освітній компоненті виписані у силабусах та повідомляються здобувачам ступеня доктора філософії на початку вивчення дисципліни http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducationalcomponents.aspx. Об'єктивність забезпечується публічною щорічною атестацією здобувачів на кафедрі ботаніки і кафедрі біології людини та імунології, під час обговорення на вченій раді факультету біології, географії та екології. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів відбуваються відповідно до Антикорупційної програми Херсонського державного університету <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Антикорупційна-програма-2018-2020.pdf?id=ddc24ee5-6bdo-456c-ae3d-113ase3a1850> Вичерпна інформація щодо врегулювання конфлікту інтересів також міститься у методичних рекомендаціях із запобігання корупції в Херсонському державному університеті <http://www.kspu.edu/Anticorruption.aspx>. Випадків застосування процедури врегулювання конфлікту інтересів на ОП Біологія не було. Уповноважений з антикорупційної діяльності в ХДУ Олексій Саковніч надає консультації керівникам структурних підрозділів стосовно наявності можливого конфлікту інтересів та способів його врегулювання <http://www.kspu.edu/Anticorruption.aspx>

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Аспіранти мають право ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру у терміни, визначені графіком освітнього процесу поточного навчального року. Відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу в ХДУ» здобувачі, які одержали під час сесії / семестрового контролю незадовільні оцінки, повторно

складають екзамени (заліки): один раз викладачеві, який викладав дисципліну; другий раз – комісії. Аспірантам, яким не зараховано кредити згідно з навчальним планом до моменту звітування, рішенням кафедри та вченої ради факультету призначається дата повторного звітування з урахуванням ліквідації академічної заборгованості.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

За результатами контрольних заходів здобувачі мають право особисто подати апеляцію на отриману оцінку. Це регламентується «Порядком оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів в ХДУ» (наказ ХДУ від 07.09.2020 № 802-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=6ebfe53b-c5d6-45c5-8ccd-eb65b05ea158>

При реалізації ОНП Біологія процедури оскарження результатів проведення контрольних заходів не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Дотримання вимог щодо академічної доброчесності регулюється в університеті Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ХДУ (наказ від 06.04.2021 №419-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=c158569d-2e0d-493a-8b2c-545cee8d28a6> ; розпорядженням проректора з наукової роботи від 03.09.2018 № 18 «Про використання в роботі Рекомендацій щодо запобігання академічному плагіату та виявлення його в наукових роботах», Положенням «Про комісію з питань академічної доброчесності ХДУ» (наказ від 06.04.2021 №420-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=c85a2620-3957-4152-918d-9d64eca5db02>; Положенням «Про групу сприяння академічній доброчесності ХДУ» (наказ від 06.04.2021 №420-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=397883da-1e5a-44e6-afd4-67e25287d2b1>; «Порядком виявлення та запобігання академічному плагіату в науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в ХДУ» (наказ від 06.04.2021 №421-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=191ba5f8-6f07-471c-bf8b-df99e4317024>

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

У ХДУ перевірка на текстові збіги здійснюється в Науковій бібліотеці за допомогою програмних сервісів UNICHECK та Strikerplagiarism. З 2019 року Науковою бібліотекою перевіряються статті, що подані до друку в журнали (спеціальність 091 Біологія, категорія «Б»), засновником яких є ХДУ, зокрема Чорноморський ботанічний журнал <https://cb-journal.net> та Природничий Альманах <http://na.kspu.edu/index.php/na>. Виписка з бібліотеки про перевірку на текстові збіги є одним з документів, який додається до документів, що подаються до Вченої ради ХДУ для надання грифу номеру журналу. Випускники ОНП П. Дайнеко та В. Дармостук пройшли перевірку дисертаційних робіт у Науковій бібліотеці ХДУ на наявність текстових збігів у дисертаційних роботах. Крім того, аспіранти мають можливість самостійно перевірити статті на текстові збіги перед поданням до будь-яких наукових журналів.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Академічна доброчесність популяризується через діючу в університеті систему забезпечення якості освіти, систематичну інформаційну та консультаційну роботу. У ХДУ розроблено кодекс академічної доброчесності (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=16dec00e-ba91-4222-8391-3df95c63e604> <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=b3c1e8ae-89e9-40df-8c24-d00f9be3fc25>), ведеться сторінка академічної доброчесності (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>). На сайті університету створені інформаційні платформи на сторінці Наукової бібліотеки <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>. Проводяться семінари, майстер-класи, практичні заняття з залученням фахівців і експертів з академічної доброчесності. Надаються рекомендації та консультації з питань дотримання принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу. У ХДУ започатковано проведення тижня Академічної доброчесності <https://www.facebook.com/UnicheckUa/videos/162765505468430/> ; <https://www.facebook.com/ksuSciLib/photos/a.1374514192726933/1748019738709708/?type=3&theater> ; <https://www.facebook.com/ksuSciLib/photos/a.1374514192726933/1750867735091575/?type=3&theater> ; <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=3599570250267101&set=a.2077170199173788&type=3&theater> , метою якого є популяризація основних принципів академічної доброчесності, упровадження їх в освітньо-наукову діяльність. У лютому 2021 року відбувся перший тиждень академічної доброчесності ХДУ.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

В ХДУ діє Комісія з питань академічної доброчесності, також такі комісії створені на факультетах. Їх діяльність регулюється відповідним Положенням «Про комісію з питань академічної доброчесності» <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=c85a2620-3957-4152-918d-9d64eca5db02> В ньому прописані повноваження комісії, зокрема: 1) виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності; 2) проводити інформаційну роботу щодо популяризації академічної доброчесності; 3) сприяти попередженню випадків академічної недоброчесності. Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності прописана в п.5 Положення «Про академічну доброчесність» <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=c158569d-2e0d-493a-8b2c-545cee8d28a6> в положенні передбачено академічну відповідальність за різні види порушення академічної доброчесності та в Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату

<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=191ba5f8-6f07-471c-bf8b-df99e4317024>. Випадків порушення академічної доброчесності з боку аспірантів та науково-педагогічних працівників, які забезпечують ОНП, не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів, які реалізують ОНП Біологія, проводиться згідно з Положенням про проведення конкурсного відбору (Наказ ХДУ 03.10.2019 № 773-Д).
http://www.kspu.edu/About/AcademicCouncil/Polojenie_pro_konkurs.aspx. На сторінці вченої ради офіційного сайту ХДУ <http://www.kspu.edu/About/AcademicCouncil.aspx> презентовано інформацію щодо вимог до претендентів на посаду, актуальну інформацію про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад, а також зразки всіх документів, необхідних для проходження конкурсу (http://www.kspu.edu/About/AcademicCouncil/Zrazku_dokumentiv.aspx). Відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності викладацький склад за ОНП Біологія відповідає щонайменше 7 позиціям п.30 Ліцензійних умов. Усі наукові керівники мають кваліфікацію, відповідну науковому напрямку (ботаніка, мікологія, фізіологія). Наукова діяльність викладачів демонструє відповідність дисциплінам, які вони викладають. Керівники дисертаційних робіт здобувачів ступеня доктора філософії проф. О.Є. Ходосовцев, проф. І.І. Мойсієнко, доц. О.М. Гасюк є досвідченими науковцями, мають високі рейтингові показники наукової та публікаційної активності
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/staffing.aspx. Гарант ОНП Біологія проф. О.Є. Ходосовцев є членом спеціалізованої вченої ради Д 26.211.01 при Інституті ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (спеціальності 03.00.05 – ботаніка, 03.00.21 – мікологія).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в ХДУ реалізується за такими напрямками: 1) участь роботодавців та аспірантів у спільних проєктах (наприклад, проф. С. Я. Кондратюк – Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України та аспірант В.В. Дармостук є учасниками фундаментального проєкту «Молекулярний баркод симбіотичних угруповань як основа для оцінки структури наземних літогенних біотопів» за програмою МОН «Наука в університетах» (посилання на проєкт); 2) стаціонари та території Національних природних парків «Олешківські піски», «Нижньодніпровський», «Кам'янська Січ», «Джарилгацький» та біосферних заповідників «Чорноморський» та «Асканія-Нова ім Ф.Е. Фальц-Фейна» використовуються аспірантами В. Дармостоком, П. Дайнеко, Г. Малою для проведення власних досліджень під час реалізації ОНП «Біологія»; 3) ХДУ є куратором НПП «Олешківські піски», «Нижньодніпровський», «Кам'янська Січ» як потенційних місць роботи випускників ОНП; 4) аспірант В.В. Дармостук працював за сумісництвом в НПП «Нижньодніпровський».

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО залучає до аудиторних занять у рамках ОК «Науковий семінар» фахівців-практиків на безкоштовній основі та у їх вільний час. Так, у рамках візиту О. Тарієва (Німеччина) до Херсона був проведений семінар для аспірантів щодо особливостей проведення молекулярних досліджень. Під час візиту проф. С. Я. Кондратюка (Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного) до Херсону, у рамках проєкту за програмою «Наука в університетах» МОН «Молекулярний баркод симбіотичних угруповань як основа для оцінки структури наземних літогенних біотопів» (науковий керівник проф. О.Є. Ходосовцев) був проведений Workshop «Сучасна система Teloschistaceae» (аспірант В. Дармостук). Крім того, під час карантину аспіранти кафедри (П. Дайнеко) підключалися до лекцій провідних вчених Європи, зокрема лекції проф. M. Chitry (Brno University, Czech Republic) (посилання на сторінку). Під час виконання проєкту «How the East was Won: Towards an environmental history of the Eurasian Steppe» (науковий керівник проф. І.І. Мойсієнко, 2013-2019 роки), були прочитані лекції професором Mats Widgren (Стокгольмський університет)
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Lecturesbyforeignscientists.aspx.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

ХДУ згідно зі ст. 52 Закону України «Про вищу освіту» і Положенням «Про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників ХДУ та про приймання на підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників» забезпечує підвищення кваліфікації за вибраною формою та видом навчання за накопичувальною системою 6 кредитів ЄКТС на 5 років. Викладачі підвищують кваліфікацію за різними формами. На сайті університету представлена необхідна нормативна база
<http://www.kspu.edu/NewScienceActivity/StaffTraningSystem.aspx>. Положення про інформальну освіту дає можливість підвищувати кваліфікацію на платформах дистанційного навчання
<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/4%201.pdf?id=844ec926-86f0-46cd-8620-6c7934c1284f>. Викладачі ОНП Біологія постійно покращують професійний рівень: 2018 р. проф. Ходосовцев О.Є., проф. Бойко М.Ф. - стажування в ХДАУ; проф. Мойсієнко І.І. стажувався на кафедрі соціально-економічної географії Стокгольмського університету.

I.I. Мойсієнко брав участь у міжнародній науковій практичній конференції IAVS 62nd Annual Symposium "Vegetation Science and Biodiversity Research" 2019 (July 14 - 19, 2019, University of Bremen, Bremen, Germany); професор О.Є. Ходосовцев брав участь у семінарі, присвяченому впливу розбудови сонячних електростанцій на біорізноманіття півдня України (Гаага, 15-18 серпня, 2019 року) тощо
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Internshipcertificates.aspx

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Розвиток викладацької майстерності в ХДУ стимулюється через систему заохочень. За досягнення високих результатів у роботі, навчанні, вихованні та науковій діяльності, за внесення ініціатив з науково-педагогічної, виховної, профорієнтаційної та інших видів робіт науково-педагогічні працівники представляються до нагородження різними видами морального і матеріального заохочення (держнагородами, почесними званнями, преміями, знаками, грамотами) (Колективний договір між ректором та профспілковим комітетом ХДУ на 2016 – 2020 рр) ; Положення про критерії преміювання НПП (наказ від 03.03.2020 № 239-Д) університету <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=1aa27e5f-6a60-4293-8f50-89c0a62c9cc5>; Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів (наказ ХДУ від 23.12.2021 № 1281-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=c434def7-cb75-4829-89a6-0a415672803e> У 2020 році професор I.I. Мойсієнко отримав почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». Протягом 2019-2021 років професори I.Мойсієнко, О.Є. Ходосовцев та М.Ф. Бойко були неодноразово премійовані за наукові досягнення та підготовку висококваліфікованих фахівців.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

У ХДУ функціонує Наукова бібліотека із загальним фондом у 485586 документів. Бази даних власної генерації мають постійний безкоштовний повнотекстовий доступ в мережі Інтернет (відкритий доступ): електронний каталог eLibrary <http://elibrary.kspu.edu/>, <http://ekhsuir.kspu.edu>
Усі комп'ютерні аудиторії мають підключення до мережі Інтернет. У приміщенні Наукової бібліотеки створено сучасну коворкінг-залу, конференц-залу, залу-трансформер із необхідним мультимедійним обладнанням і мережею WI-FI з відкритим гостьовим доступом (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>). На факультеті біології, географії та екології функціонують наукові лабораторії http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Logistics.aspx
Станнє оновлення обладнання було у 2018 році. На кафедрі ботаніки зберігається та поновлюється гербарій судинних рослин (14 тис. зразків), лишайників та ліхенофільних грибів (15 тис. зразків.) та мохоподібних (біля 2 тис. зразків). Гербарій лишайників та ліхенофільних грибів є другим за кількістю видів та зразків в Україні.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Орієнтиром у реалізації Стратегії ХДУ (наказ № 672-Д від 03.09.2018 р.) є досягнення балансу між реальними потребами здобувачів освіти та створеним освітнім середовищем, спрямованим на задоволення цих потреб та інтересів. ХДУ створив комфортні умови <http://www.kspu.edu/Information/services.aspx> для забезпечення здорового способу життя https://drive.google.com/file/d/1m_27WpCwUHPFUNAw83GmS4KIcSxtL_Dv/view. Аспіранти та викладачі можуть отримати пільгові путівки до СОР «Буревісник» (<https://www.facebook.com/groups/fcspmKSU/permalink/3127767047276687/>). Спортивний клуб університету постійно проводить заходи, що спрямовані на популяризацію спорту, здорового способу життя. Усі події життя здобувачів освіти висвітлюються у соціальних мережах: Instagram (https://instagram.com/students_of_ksu?utm_source=ig_profile_share&igshid=100kb4wafy57m) Facebook (<https://www.facebook.com/studparlamentksu/>). У ХДУ створено групу у Telegram KSU_Talks_community, <https://t.me/ksutalks> (кількість членів 1530) та канал KSU_Talks, https://t.me/ksu_talks (кількість членів 560). До складу цих груп входять представники всіх адміністративних і навчальних підрозділів університету, включаючи ректора університету. Завдяки групам відбувається негайна реакція на проблемні питання, що виникають у здобувачів вищої освіти.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Питання безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти відображені у Стратегії ХДУ (наказ № 672-Д від 03.09.2018 р.). В ХДУ є служба охорони праці <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DLabourProtection.aspx>, безпеки життєдіяльності, що створена згідно з Законом України «Про охорону праці» та Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти (наказ МОН України № 1669 від 26. 12.2017 р.). Температурний режим у ХДУ забезпечує автономна котельня.

Приміщення оснащені протипожежними засобами, щорічно проводяться тренування з пожежної безпеки. Наукові лабораторії, в яких відбувається підготовка за ОНП Біологія мають інструкції з охорони праці. В університеті існує соціально-психологічній службі, яка надає консультації здобувачам вищої освіти та викладачам (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/psychologicalservice.aspx>); матеріально-технічна база для занять фізичною культурою та спортом (спортивна зала, басейн, тренажерна зала, СОТ «Буревісник»); (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/FPhysicalEduSport/ChairOlympicProfSport/MaterialTehZAbez.aspx>); «Юридична клініка» (Положення № 159-Д від 25.02.2019 р., <http://www.kspu.edu/About/Faculty/FBP/PublicLawConsulting.aspx>). Платформи дистанційного навчання ХДУ (Moodle, Office365, GSuite) облаштовані засобами зв'язку (BigBlueButton, Teams, Meet), які створюють безпечне інтернет з'єднання для проведення занять в дистанційній формі.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії ОНП Біологія є членами Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених Херсонського державного університету <http://www.kspu.edu/NewScienceActivity/CouncilYoungScientists.aspx>, яке функціонує відповідно до Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених ХДУ <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Положення%20про%20наукове%20товариство%20студентів,аспірантів,докторантів%20та%20молодих%20учених%20ХДУ.pdf?id=a4b555da-cdaf-4b02-87d5-f5083c6d6673>. На зборах, щомісячних засіданнях Наукового товариства, а також у групах у соціальних мережах і застосунках здобувачі ОНП отримують інформацію щодо актуальних наукових заходів. Загальні збори аспірантів та докторантів відбуваються двічі на рік, на яких перший проректор та завідувачка відділу ознайомлюють здобувачів вищої освіти із необхідною інформацією щодо освітньо-наукового процесу. Для особистих звернень в холі університету встановлено «Скриню довіри». Інформаційна підтримка здійснюється також за допомогою дошок оголошень, на факультетах працюють особи, які виконують обов'язки заступників деканів з організаційно-виховної роботи та помічника з наукової роботи. Для оперативного надання інформації працює університетський телеграм-канал @ksu_talks. Первинна профспілкова організація студентів також допомагає здобувачам вищої освіти вирішувати соціальні питання.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами (порушення мови, слуху, рухового апарату та зору) зазначені в Правилах прийому, які виставляються на сайті Приймальної комісії ХДУ <http://www.kspu.edu/Entrant/SelectionCommittee.aspx>. Відповідальною особою за супровід вступників з особливими освітніми потребами є Т.Лисенко. Вона здійснює супровід вступників під час складання іспитів. Навчальні корпуси обладнані пандусами, головний корпус має спеціальний підйомник та ліфти для інвалідних візочків. Туалетна кімната має приміщення для осіб з порушенням рухового апарату. ХДУ співпрацює з представниками «Інваспорту». Серед здобувачів ОНП Біологія студентів з інклюзіями немає.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Під час реалізації ОНП конфліктних ситуацій; скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями; скарг, пов'язаних з дискримінацією; скарг, пов'язаних з корупцією, не було. В той же час, політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентують Статут Херсонського державного університету <http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx> та ряд інших документів: положення «Про комісію з питань академічної доброчесності ХДУ» <http://www.kspu.edu/Information/AcademicIntegrity.aspx>; положення «Про організацію освітнього процесу в ХДУ», у якому визначено роботу апеляційної комісії та можливості подачі апеляції здобувачем; <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>, положення «Про врегулювання конфліктних ситуацій у Херсонському державному університеті». Студентська профспілка забезпечує захист законних прав та інтересів студентів, надає інформаційну допомогу, допомагає у розв'язанні проблем студентів тощо <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/PrimaryStudUnion.aspx>. На базі профспілки створена комісія по вирішенню трудових спорів (колективний договір ХДУ 2016-2020, затверджений на конференції трудового колективу, протокол № 1 від 15.06.2016 р.). На початку кожного навчального року науково-педагогічний склад та співробітники університету інформуються про недопустимість проявів корупції. З метою запобігання та виявлення корупції в Херсонському державному університеті введено посаду уповноваженої особи ректора з питань запобігання та виявлення корупції: <http://www.kspu.edu/Anticorruption.aspx> Введено в дію «Порядок реагування на випадки булінгу (цькування), сексуальних домагань та дискримінації у Херсонському державному університеті». Працює «Антикорупційна програма ХДУ» <http://www.kspu.edu/Anticorruption.aspx>. З будь-якими питаннями та проблемами студенти можуть зателефонувати на гарячу лінію або звернутися на електронну адресу-довіри anti.korupsiya@ukr.net.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регулюються в університеті п. 9.2 положенням «Про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті (Наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д) <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx> та регулюється новою редакцією (із змінами) положення «Про освітню програму Херсонського державного університету» (наказ ректора від 02.06.2021 № 635-Д), доступне на сайті ХДУ <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=e19c25b4-0d57-4e4a-877b-c212e7499d73> <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=e0985805-2014-47a6-9032-90328de8689f>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд ОНП Біологія відбувається не рідше 1 рази на 2 роки на засіданні кафедри за участю роботодавців, здобувачів вищої освіти та НПП. Освітня переглянута програма затверджена рішенням вченої ради університету (протокол від 25.06.2020 № 12) і введена в дію наказом ректора (наказ від 06.07.2020 №627Д). Підставою для перегляду ОНП, а відтак і перезатвердження, були: 1) рекомендації стейкхолдерів та інших учасників академічної спільноти; 2) аналіз змісту і структури ОНП. Результатом перегляду є: 1) відображення у змісті ОНП регіонального компоненту наукових досліджень здобувачів; 2) корекція змісту освітніх компонент в контексті сучасних наукових досліджень за напрямками; 3) проведення освітньо-наукового процесу на новостворених об'єктах природно-заповідного фонду України як потенційних об'єктів для подальшого працевлаштування. Зокрема, у 2020 році ОНП Біологія була переглянута, доповнена і відредагована: 1) у п.1. переглянуто особливості програми з урахуванням регіонального аспекту та зроблено акцент на системі організації та оцінюванні науково складової; 2) п.7: зменшено ФК до 8; відредаговано ФК, ЗК та ПРН; 3) п.8: матеріально-технічне забезпечення (додана інформація про кількісний склад колекцій та їх діджиталізації в міжнародній базі даних GBIF), інформаційне та навчально-методичне забезпечення (додана інформація про наявність можливостей Наукової бібліотеки перевірки наукових текстів на плагіат, а також наявності двох фахових журналів «Чорноморський ботанічний журнал» та «Природничий Альманах» (категорія «Б»); 4) у п.9. (додана інформація про можливість здійснення академічної мобільності між Інститутом ботаніки Академія Наук Республіки Чехія) та Херсонським державним університетом (протокол розширеного засідання кафедри ботаніки № 19 від 23.05.2020 р.). У 2021 році ОНП Біологія була оновлена: 1) створена робоча група (протокол розширеного засідання кафедри ботаніки № 8 від 4.03.2021 р., 2) розглянутий новий проєкт (протокол розширеного засідання кафедри ботаніки № 9 від 5.04.2021 р.; протокол засідання вченої ради факультету біології, географії та екології № 9 від 12.04.2021 р.); 3) погоджено проєкт оновленої ОНП Біологія після громадського обговорення (протокол розширеного засідання кафедри ботаніки № 106 від 20.05.2021 р.).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

У внутрішній системі забезпечення якістю вищої освіти значне місце відводиться здобувачам вищої освіти. Вони беруть участь у процедурах анонімного опитування з питань якості освіти в університеті. Цей процес унормовується «Порядком опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу у ХДУ» (наказ ректора ХДУ від 27.12.2019 № 1129-Д) Залучення здобувачів вищої освіти відбувається за допомогою таких засобів: 1) проведення опитування аспірантів 2) за результатами вибору аспірантами дисциплін вільного вибору змінюється або осучаснюється зміст дисциплін 3) Кожен аспірант готує свій індивідуальний навчальний план, до якого включаються як завдання від кафедри, наукового керівника, так і враховується його особиста ініціатива. 4) За бажання здобувачів, вони можуть бути включені до складу робочої групи з питання розробки та оновлення ОНП. Так, дякую ОНП було розроблено за участі аспірантів кафедри ботаніки – В.В. Дармостука. Результатом участі здобувачів у перегляді ОНП є розробка проєкту ОНП Біологія.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Здобувачі ОНП Біологія є членами Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених ХДУ <http://www.kspu.edu/NewScienceActivity/CouncilYoungScientists>. На засідання товариства обговорюються питання щодо організації та ефективності освітньо-наукового процесу. В ХДУ діє положення про премію кращому молодому науковцю Херсонського державного університету (наказ від 29.12.2020 № 1306-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=734fa6b5-4406-48e6-b706-c641d4366821>

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

ХДУ тісно співпрацює з низкою підприємств області: Національними природними парками «Джарилгацький», «Кам'яньська Січ», «Нижньодніпровський», «Олешківські піски»; біосферним заповідником «Асканія-Нова імені Ф.Е. Фальц-Фейна» НААН України та Чорноморським біосферним заповідником НАН України, Херсонською

гідробіологічною станцією НАН України. Дієвим інструментом поліпшення ОНП з боку роботодавців є запрошення групи забезпечення (зокрема професорів М.Ф. Бойка, І.І. Мойсієнка та О.Є. Ходосовцева) до науково-технічних та вчених рад цих установ. Крім того на розширені засідання кафедр запрошуються стейкхолдери (наприклад, розширене засідання кафедри біології людини та імунології № 3 від 7.10.2019 р., розширене засідання кафедри ботаніки 9 від 23 травня 2020 р.). Ще одним вагомим важелем впливу на ОНП є проведення досліджень на територіях цих установ. Для реалізації ОНП «Біологія» були залучені стейкхолдери, які надали відгуки: Чачибая О.Г. – директор національного природного парку «Нижньодніпровський» та С.В. Скорик – директор Національного природного парку «Кам'янська Січ». Рецензію на програму надав Овечко С. В. – кандидат біологічних наук, директор Херсонської гідробіологічної станції НАН України
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/ONPBiology1.aspx

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

В університеті працює «Сектор сприяння працевлаштуванню здобувачів освіти та випускників» гуманітарного відділу. Його співробітники постійно інформують здобувачів освіти про наявні вакансії на сайті університету
<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DPractices.aspx>

Випускниця ОНП Біологія П.М. Дайнеко працює на посаді викладача кафедри ботаніки Херсонського державного університету, аспірант 4 року навчання В.В. Дармостук, який достроково захистив дисертацію, отримав стипендію Академії наук Республіки Словачія. Випускники аспірантури різних років працюють в різних освітніх установах, зокрема: 1) кандидат біологічних наук, Т.О. Бойко працює доцентом кафедри лісового та садово-паркового господарства Херсонського державного аграрно-економічного університету; 2) кандидат біологічних наук В.В. Павлов працював доцентом кафедри екології та сталого розвитку в Херсонському державному аграрному університеті; 3) кандидат біологічних наук С.В. Постоялкін працює у Хустському базовому медичному фаховому коледжі.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Відповідно до пропозицій стейкхолдерів, результатів обговорення зі здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, пропозицій викладачів, які забезпечують ОНП, при перегляді ОНП 2019 року були внесені такі зміни:

1) під час реалізації ОНП Біологія (2016, 2017, 2018 років) було виявлено недостатній обсяг наукової складової програми, дублювання змісту освітніх компонент, невідповідність змісту аспірантської практики визначеним фаховим компетентностям. Вищезазначені висновки базувалися на результатах опитування аспірантів, аналізу звітної документації з аспірантської практики під час відкритих засідань випускових кафедр за участю стейкхолдерів. Результатом усунення виявлених недоліків є оптимізація обсягу освітньої складової з 50 до 30 кредитів ЄКТС з метою збільшення обсягу наукової складової підготовки (протокол розширеного засідання кафедри біології людини та імунології № 10 від 17.05.2019, протокол засідання вченої ради ХДУ № 10 від 20.05.2019 року).

2) під час реалізації програми ОНП Біологія 2019 року було виявлено дублювання ЗК та ФК, та загальний характер результатів навчання. Внаслідок чого було здійснено конкретизацію формулювань результатів навчання та оптимізовано співвідношення ЗК та ФК у новій редакції ОНП Біологія 2020 року.

3) Відповідно до обраної стратегії ХДУ у побудові ефективної внутрішньої системи забезпечення якості освіти та освітньої діяльності, що знайшло відображення у прийнятті цілого відповідних положень

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx> і на виконання вимог студентоцентрованого навчання, блок ВК став не менше 25 %.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація ОНП є первинною

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Процедури внутрішнього забезпечення якості ОНП передбачають: здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм із залученням стейкхолдерів; оцінювання рівня підготовки здобувачів вищої освіти шляхом проведення вхідного контролю, тощо; оцінювання науково-педагогічних працівників на підставі комп'ютерного анкетування

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/poll.aspx;

оцінювання НПП при працевлаштуванні та проходженні конкурсних процедур «Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів ХДУ» » (наказ ХДУ 23.12.2020 р. № 1281-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=c434def7-cb75-4829-89a6-0a415672803e> підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників; формування системи запобігання та виявлення плагіату при реалізації освітнього процесу підготовки здобувачів, проведення наукової діяльності (Порядок виявлення та запобігання академічному плагіату» (наказ від 06.04.2021 № 421-Д)

<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=191ba5f8-6f07-471c-bf8b-df99e4317024> . Введені кодекси академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти та НПП (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>).

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Оптимальна реалізація ОНП здійснюється завдяки ряду структурних підрозділів ХДУ: 1) наукова бібліотека ХДУ – здійснює інформаційне забезпечення, технічну перевірку на текстові збіги, організацію та проведення заходів з популяризації академічної доброчесності, розміщує в інституційному репозитарії роботи викладачів та студентів університету; 2) підрозділи, що відповідають за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, діють в межах повноважень, що визначені відповідними положеннями про відділ забезпечення якості освіти, навчально-методичний відділ, навчальний відділ; 3) на базі сектору моніторингу якості освіти створено окремий відділ забезпечення якості освіти, який здійснює моніторинг якості освіти для здобувачів вищої освіти і академічної спільноти у відповідності до Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти ХДУ, Положення про освітню програму ХДУ, Порядку опитування учасників освітнього процесу те стейкхолдерів щодо якості освіти та освітнього процесу в ХДУ, Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ХДУ, Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ, Положення про систему рейтингового оцінювання: <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx?lang=uk> Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяє інформаційно-аналітична система IAS-University ХДУ з основних напрямів діяльності

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються Колективним договором між ректором та профкомом профспілкової організації співробітників ХДУ на 2021-2025 роки (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%80%20%D0%BD%D0%B0%202021-2025.pdf?id=29ef4160-8734-4c79-845b-cbfb0b136a337>), Правилами внутрішнього розпорядку для осіб, які працюють та навчаються у ХДУ, Статутом Херсонського державного університету, погодженого Конференцією трудового колективу ХДУ від 17 квітня 2019 року (Протокол № 1), Стратегічним планом розвитку ХДУ на 2018-2023 рр, Положенням про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті, затвердженого наказом ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д. Вище названі документи є у загальному доступі на сайті ХДУ за посиланнями: <http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx>
<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>
<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>
Інформація, яка стосується безпосередньо здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, оприлюднена на сторінці відділу аспірантури та докторантури: http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol.aspx
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany.aspx

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/ONPBiology1.aspx

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст освітніх компонент ОНП «Біологія» щорічно переглядається під конкретні інтереси аспірантів. Наприклад, здобувач А. Мала (заочна форма, 2020 рік вступу) обрала тему дисертаційної роботи за спеціальністю мікологія в галузі 09 Біологія, тому силабуси «Науковий семінар» та «Сучасні тренди в біології» були переглянуті і в тематику включено саме ті теми, які дозволять поглибити знання в мікології та використати їх при написанні дисертаційної роботи. Крім того, до ОНП була включена варіативна дисципліна «Методологія наукових досліджень в мікології», яку може обрати здобувач для отримання необхідних компетентностей, планування власних досліджень та обрання адекватних і сучасних методів та підходів дослідження http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseseducation

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

ОНП Біологія передбачає на першому році подальше вивчення дисциплін «Іноземна мова» як мови науки; «Історії та філософії науки» як основа широкого наукового кругозору здобувача та «Науковий семінар» та «Новітні тренди в сучасній біології», на яких обговорюються основні аспекти майбутньої дисертаційної роботи. Освітні компоненти другого року навчання дають аспіранту можливість проводити пошук грантових та проєктних пропозицій у процесі освоєння вибіркової компоненти «Аналіз даних в проєктній діяльності», які базуються на новітніх трендах сучасної біології. Вибір варіативної складової «Методологія наукових досліджень у фітобіології / Методологія наукових досліджень у мікології» / «Методологія наукових досліджень у фізіології» дозволяє підсилити вузький вектор обраних досліджень. Аспірантська практика дозволяє отримати безпосередні навички роботи як у польових умовах, так і в лабораторіях при камеральній обробці зібраного матеріалу. Отримані компетентності дозволяють логічно побудувати дисертаційну роботу та провести її апробацію
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseducationalcomponents.aspx

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Освітньо-науковою програмою Біологія передбачена дисципліна «Сучасні освітні технології та наукова дипломатія»
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Syllabuseducationalcomponents.aspx та «Аспірантська практика», які забезпечують підготовку викладачів для закладів вищої освіти
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/programsInternship.aspx

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Наукова тема дисертаційного дослідження аспіранта В. Дармостука «Ліхенофільні гриби степової зони України» та А. Малої «Ліхенофільні гіфоміцети Нижньодніпровських арен» дотичні дисертації керівника О.Є. Ходосовцева «Лишайники кам'янистих відслонень Кримського півострова», тематикам проєктів, якими він керував
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx та його статтям
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/staffing/KhodosovtsevAlexanderYevgenyevich.aspx
Наукова тема дисертаційного дослідження аспірантки П. Дайнеко «Флора городищ Нижнього Придніпров'я» дотична до теми дисертації керівника І.І. Мойсієнко «Флора Північного Причорномор'я: структурний аналіз, синатропізація, охорона» та тематикам проєктів, якими він керував
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx та його статтям,
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/staffing/MoisienkoIvanIvanovich.aspx .
Тема наукового дослідження аспірантки В. Швець «Адаптаційні процеси організму в умовах цитокінового навантаження» дотична темі дисертації керівника О.М. Гасюк «Взаємозв'язок психофізіологічних функцій з показниками серцевосудинної та респіраторної систем у дітей молодшого шкільного віку із слуховою депривацією» та її статтям <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57222873296>

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Наукові дослідження зі спеціальності 091 Біологія проводяться в межах спеціалізованих науково-дослідних лабораторій
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Logistics.aspx . В. Дармостук, А. Мала, П. Дайнеко працюють або працювали протягом останніх п'яти років у рамках виконання фундаментальних та господарських тем
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx Аспіранти безкоштовно публікуються у фахових журналах категорії «Б»: Чорноморський ботанічний журнал (<http://cbj.kspu.edu/index.php/uk/>) та Природничий альманах (<http://na.kspu.edu/index.php/na>). ХДУ оплачує аспірантам відрядження для проведення наукових досліджень як у провідних установах України, так і польових досліджень, а також для участі в конференціях в інших університетах України. ХДУ сприяє отриманню іменних стипендій. Так, аспірант В. Дармостук є стипендіатом Кабінету Міністрів України <http://kdpu-nt.gov.ua/uk/content/spisok-molodih-vchenih-yakim-priznachenostipendiyi-ta-podovzhenoviplatu-stipendiyi-1> У проведенні наукових досліджень аспіранти користуються фондами Наукової бібліотеки ХДУ <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx> , які формуються згідно з навчальними планами, програмами та тематикою наукових досліджень шляхом придбання наукової, навчальної, довідкової, художньої літератури, періодичних видань та електронних баз даних, як українських, так і закордонних.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Участь аспірантів у міжнародних проєктах регулюється "Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ХДУ" (Наказ від 26.06.2020 № 592-Д) та "Положенням про інтернаціоналізацію ХДУ" (Наказ від 26.06.2020 № 593-Д) (<http://kspu.edu/1/InternationalMobilityKSU.aspx>). Сприяє долученню аспірантів до міжнародної академічної спільноти й Інформаційний Центр ЄС при ХДУ (<http://www.kspu.edu/InternationalActivities/EUIC.aspx>). Можливості для долучення здобувачів спеціальності 091 Біологія до міжнародної академічної спільноти забезпечуються через: 1) участь у міжнародних проєктах

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx; 2) написання статей за результатами досліджень за участі іноземних фахівців <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57188808875>, <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57222098308>; 3) участь у вебінарах та лекціях провідних вчених світу http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Lecturesbyforeignscientists.aspx, http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Internshipcertificates.aspx; 4) участь у міжнародних спеціалізованих товариствах (аспіранти П. Дайнеко, М. Захарова, В. Дармоустук – члени International Association for Vegetation Science <https://www.iavs.org/> та учасники Eurasian Dry Grassland Group (EDGG).

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники брали участь у виконанні міжнародних, фундаментальних та прикладних (за програмою «Наука в університетах» МОН), госпдоговірних проєктах http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx, результати яких знайшли відображення у публікаціях <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=24166892000>, <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=23467376800> <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57222873296>

Більш детальна інформація про участь в проєктах та публікаційну активність - за покликаннями:

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/staffing/KhodosovtsevAlexanderYevgenyevich.aspx
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/staffing/MoisienkoIvanIvanovich.aspx
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/staffing/GasyukOlenaMykolayivna.aspx

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Політику, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності в ХДУ визначено у "Положенні про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ХДУ" (Наказ від 02.02.2018 № 76-Д), (<http://kspu.edu/1/PositionOfAcademicIntegrity.aspx>).

Наукові керівники та аспіранти підписують "Кодекс академічної доброчесності" (<http://kspu.edu/1/PositionOfAcademicIntegrity.aspx>)

Згідно з "Порядком виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти ХДУ" (Наказ від 04.09.2020 № 800Д) (<http://kspu.edu/1/PositionOfAcademicIntegrity.aspx>) передбачено перевірку на плагіат усіх дисертацій, статей, тез доповідей та інших наукових праць аспірантів та їх наукових керівників.

Порушення академічної доброчесності розглядає комісія з питань академічної доброчесності ХДУ (Наказ від 02.02.2018 № 77-Д), (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>).

У публікаціях високого рівня аспірантів (наприклад, статті в Applied Vegetation Science, Q1) зазначається внесок кожного співавтора публікацій (Author contributions)

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Усі наукові керівники підписують "Кодекс академічної доброчесності науково-педагогічного працівника ХДУ" (<http://kspu.edu/1/PositionOfAcademicIntegrity.aspx>). У процесі підготовки аспірантів за програмою ОНП "Біологія" порушення академічної доброчесності науковими керівниками не зафіксовано.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

До сильних сторін ОНП Біологія належать:

- міжнародна направленість, зокрема можливість роботи у спільних інтернаціональних проєктах

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx , а також можливість отримувати власні проекти за грантовими пропозиціями;
- висока активність наукових керівників у реалізації національних та госпдоговірних проєктах
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/learningthroughresearch.aspx ;
- висока публікаційна активність наукових керівників та аспірантів
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/staffing/KhodosovtsevAlexanderYevgenyevich.aspx ;
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents/Graduatestudents/DarmostukValeryViktorovich.aspx);
- тісні взаємозв'язки з Національною Академією Наук України, зокрема з Інститутом ботаніки ім. М.Г. Холодного
https://www.botany.kiev.ua/spec_advice.htm ;
- наявність мережі регіональних стейкхолдерів
http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/graduatestudents.aspx .
До слабких сторін ОНП належить:
- потребує оптимізації матеріальна база, зокрема, в частині обладнання для ампліфікації;
- відсутність належної промоуції на національному рівні для залучення здобувачів.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

З метою поступального розвитку університету, в умовах численних викликів, в Херсонському державному університеті був розроблений та затверджений спеціальний документ: Стратегічний план розвитку Херсонського державного університету на 2018- 2023 рр.: ключові показники ефективності, перспективний план розвитку за напрямками, перспективні плани розвитку факультетів: збірник документів / заг. ред. Н. Тяхтенко, С. Омельчука. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2018. – 122 с. Стратегічний план спрямовано на досягнення трьох ключових цілей: 1) підвищення якості освіти, що зробить навчання в університеті стабільно привабливим для здобувачів освіти; 2) створення мотиваційного середовища для розвитку освіти й науки університету; 3) покращення показників наукової роботи й досліджень, міжнародної діяльності та забезпечення академічної мобільності, зростання науково-педагогічного потенціалу з метою входження у двадцятку кращих університетів України. Стосовно розвитку університету в цілому, в тому числі і в частині ОП 091 Біологія, в стратегічному плані розвитку визначені наступні пріоритетні вектори: 1) сертифікація лабораторії молекулярної біології; 2) реалізація фундаментальних та госпдоговірних тематик <http://www.kspu.edu/Legislation/strategy.aspx>. Крім того, планується підготовка фахового видання «Чорноморський ботанічний» для входження у категорію «А.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Співаковський Олександр Володимирович

Дата: 17.06.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК 1. Іноземна мова	навчальна дисципліна	<i>ОК 1. Іноземна мова.pdf</i>	e6nLqM/Xv65IJ2FyDPsvnCYkb1SrXHqGiTDsXB7kkAM=	Мультимедійний комплекс: проектор ламповий Epson EB-S41 (V11H842040) (1шт, 2018р.), екран настінний Logan PRMC3 (1шт, 2018р.)
ОК 2. Історія та філософія науки	навчальна дисципліна	<i>ОК 2. Історія та філософія науки.pdf</i>	Ds4/JW+332/NKg++Y+xCXibCiRqTmer3Qdfgr1rQJ6U=	Мультимедійний комплекс: проектор ламповий Epson EB-S41 (V11H842040) (1шт, 2018р.), екран настінний Logan PRMC3 (1шт, 2018р.). Здобувачі вищої освіти повинні бути зареєстровані на платформі KSU Online
ОК 3. Сучасні освітні технології та наукова дипломатія	навчальна дисципліна	<i>ОК 3. Сучасні освітні технології та наукова дипломатія.pdf</i>	5f5tYxs66YtSQoS4Cm7UCTQa5hFJooBOUggp0bg717s=	Мультимедійний комплекс: проектор ламповий Epson EB-S41 (V11H842040) (1шт, 2018р.), екран настінний Logan PRMC3 (1шт, 2018р.)
ОК 4. Науковий семінар	навчальна дисципліна	<i>ОК 4. Силабус науковий семінар.pdf</i>	kk3unNQQ18+5p6t2sxoig6rbOoNPRBSooN6YIZ6ORHc=	Мультимедійний комплекс: проектор ламповий Epson EB-S41 (V11H842040) (1шт, 2018р.), екран настінний Logan PRMC3 (1шт, 2018р.), ноутбук Dell Inspiron 3567 (1 шт., 2018р.), принтер Canon PIXMA G3410/3411 (1 шт., 2018р.)
ОК 5. Новітні тренди в сучасній біології	навчальна дисципліна	<i>ОК 5. Силабус новітні тренди в біології.pdf</i>	/QPAo/t8pEJePPa8Yu43Mx5w11HDMPEG5gL4pRvRHQO=	Мультимедійний комплекс: проектор ламповий Epson EB-S41 (V11H842040) (1шт, 2018р.), екран настінний Logan PRMC3 (1шт, 2018р.), ноутбук Dell Inspiron 3567 (1 шт., 2018р.), принтер Canon PIXMA G3410/3411 (1 шт., 2018р.)
ОК 6. Аспірантська практика	практика	<i>ОК 6. Аспірантська практика.pdf</i>	IQpKnWD3IgBcyJJeYdn6QykjyaV2bLHSr7Grs9BE=	Обладнання та матеріали науково-дослідних лабораторій факультету біології, географії і екології; 1) лабораторія Екології рослин, охорони довкілля та раціонального природокористування; 2) лабораторія біорізноманіття та екологічного

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
179029	Слюсаренко Ніна	Професор, Основне	Педагогічний	Диплом доктора наук	32	ОК 3. Сучасні освітні	Доктор наук 13.00.02 – теорія та методика

	Віталіївна	місце роботи		ДД 008601, виданий 06.10.2010, Диплом кандидата наук ДК 012389, виданий 14.11.2001, Атестат доцента ДЦ 007676, виданий 19.06.2003, Атестат професора 12ПР 007906, виданий 17.05.2012	технології та наукова дипломатія	трудового навчання, ДД № 008601, 6.10.2010 р. Тема дисертації «Теорія і практика трудової підготовки дівчат у школах України (кінець XIX – XX століття). професор кафедри педагогіки і психології. Публікації: 1. Плахотнік О.В., Слюсаренко Н.В. Тенденції удосконалення професійної підготовки фахівців вищої школи. Педагогічний альманах: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2016. Випуск 29. С. 87-96. 2. Зубко А.М., Жорова І.Я., Кузьменко В.В., Слюсаренко Н.В., Кохановська О.В. Інформаційно-комунікаційні технології як чинник розвитку професіоналізму педагогів у системі післядипломної освіти. Інформаційні технології і засоби навчання. 2020. Том 77. № 3. С. 262-281. 3. Bakhmat N., Maksymchuk B., Voloshyna O., Kuzmenko V., Matviichuk T., Kovalchuk A., Martynets L., Uchytel I., Solovyov V., Manzhos E., Sheian M., Aliksieiev O., Slyusarenko N., Zhorova I., Maksymchuk I. Designing Cloud-oriented University Environment in Teacher Training of Future Physical Education Teachers. Journal of Physical Education and Sport ® (JPES). 2019. Vol. 19 (Supplement issue 4). Art 192. Pp. 1323–1332. doi: 10.7752/jpes.2019.s4192 4. Sitovskiy A., Maksymchuk B., Kuzmenko V., Nosko Yu., Korytko Z., Bahinska O., Marchenko O., Nikolaienko V.,

						Matviichuk T., Solovyov V., Khurtenko O., Slyusarenko N., Zhorova I., Maksymchuk I. Differentiated approach to physical education of adolescents with different speed of biological development. Journal of Physical Education and Sport ® (JPES). 2019. Vol. 19 (3). Art 222. Pp. 1532 – 1543. DOI:10.7752/jpes.2019.03222 Стажування: Підвищення кваліфікації (дистанційно) шляхом інформальної освіти з 16.03.2020 по 29.05.2020 (30 год, 1 кредит ЄКТС), сертифікат № 2020/99 від 02.07.2020, Херсонський державний університет; Ізмаїльський державний гуманітарний університет, 19.05.2017, № ПК 02125467/000012-17, 19.05.2017 Пп.1, 2,3,4,7, 8, 9, 11,12, 14, 15, 16, 17, 18	
130724	Ходосовцев Олександр Євгенович	Професор, Основне місце роботи	Біології, географії та екології	Диплом доктора наук ДД 003962, виданий 10.11.2004, Диплом кандидата наук КН 014564, виданий 05.06.1997, Атестат доцента ДЦ 005345, виданий 20.06.2002, Атестат професора 02ПР 004178, виданий 16.02.2006	23	ОК 4. Науковий семінар	Доктор біологічних наук, 03.00.21 – Мікологія (2004 р.) Диплом доктора біологічних наук ДД 003962 від 10.11.2004 Тема дисертації: Лишайники кам'янистих відслонень Кримського півострова Почесне звання «Заслужений працівник освіти України» АВ 04566, дата видачі 01.10.2009 р., лауреат премії Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді в розбудові України (за наукові досягнення) (Постанова Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 р № 827) Публікації Scopus або Web of Science: Frolov I., Vondrak J., Fernandez-Mendoza F., Wilk K., Khodosovtsev A., Halici M. 2016. Three new, seemingly-cryptic species in the lichen genus Caloplaca (Teloschistaceae)

distinguished in two-phase phenotype evaluation. Ann. Bot. Fennici. 53: 243-262. SNIP (2016) = 0.598 Khodosovtsev A.Ye., Darmostuk V.V. 2016. Pleospora xanthoriae sp. nov. (Pleosporaceae, Pleosporales), a new lichenicolous fungus on Xanthoria parietina from Ukraine, with key to the known lichenicolous species of Dacampia and Pleospora. Opuscula Philolichenum. 15: 6-11. SNIP (2016) = 0.500 Khodosovtsev A.Ye., Gavrylenko L.M., Klymenko V.M. 2016. Katherinomyces cetrariae gen. et sp. nov. (asexual Ascomycota) and Sphaerellothecium aculeatae sp. nov. (Mycosphaerellaceae), new lichenicolous fungi on Cetraria aculeata in Ukraine. Nova Hedwigia, 103: P. 47-55. SNIP (2016) = 0.627 Khodosovtsev A.Ye., Darmostuk V.V. 2016. New for Ukraine species of lichenicolous fungi. Folia Cryptogamica Botanica, 53: 93-99. SNIP (2016) = 0.537 Khodosovtsev A.Ye., Darmostuk V.V. 2017. Zwackhiomyces polischukii sp. nov., and other noteworthy lichenicolous fungi from Ukraine. Polish Botanical Journal 62(1): P. 27-35. SNIP (2016) = 0.515. Darmostuk V.V., Khodosovtsev A.Ye. 2018. Roselliniella lecideae sp. nov. and other interesting lichenicolous fungi from the Northern Black Sea region (Ukraine). Turkish journal of Botany 42: 354-361. SNIP (2017) = 0.946. Khodosovtsev A.Ye., Darmostuk V.V., Suija A., Ordynets A. Didymocyrtis trassii sp. nov. and other lichenicolous fungi on Cetraria aculeata. The Lichenologist, 55(05): 529-540. Khodosovtsev A.Ye., Darmostuk V., Didukh Y. P., Pylypenko I.O. 2019. Verrucario viridulae-Staurotheletum hymenogoniae, a new calcicolous lichen community as a

component of petrophytic grassland habitats in the Northern Black Sea region. Mediterranean Botany 40(1): 21-32. Darmostuk V.V., Khodosovtsev A.Y. 2019. Epibryon kondratyukii sp. nov., a new algicolous fungus, and notes on rare lichenicolous fungi collected in Southern Ukraine Folia Cryptog. Estonica, Fasc. 56: 109–116.

Публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:
Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В., Мойсієнко І.І., Захарова М.Я., Деркач О.М. (2019). Fulgensia desertorum (Teloschistales, Teloschistaceae) та інші вразливі лишайники в угрупованні Toninio-Psoretum decipientis // Укр. ботан. журн. 76(3): 236-242.
Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В., Ходосовцева Ю.А., Гайчєня Ю.В. (2019). Лишайники та ліхенофільні гриби Трикратського гранітного масиву (Україна). Чорноморськ. бот. ж., 15 (1): 54–68.
Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В., Мойсієнко І.І., Давидов О.В. (2018). Лишайники та ліхенофільні гриби острова Березань з нотатками щодо його флористичного та ландшафтного різноманіття. Чорноморськ. бот. ж., 14 (3): 279–290. doi: 10.14255/2308-9628/18.143/6
Khodosovtsev O.Ye., Darmostuk V.V. (2018). New for Ukraine species of lichens and lichenicolous fungi from marl limestones in the Northern Black Sea Region // Ukrainian botanical journal 75(1): 33-37.
Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В., Ходосовцева Ю.А., Наумович Г.О., Малюга Н.Г. (2018). Лишайники та ліхенофільні гриби Чалбаської арени

нижньодніпровських
пісків (Херсонська
область)
//Чорноморськ. бот.
ж., 14(1): 69–90.

Підручники чи
навчальні посібники
або монографії:
Мойсієнко І. І.,
Ходосовцев О. Є.,
Пилипенко І. О.,
Бойко М. Ф.,
Мальчикова Д. С.,
Клименко В. М.,
Пономарьова А. А.,
Захарова М. Я.,
Дармостук В. В.
Перспективні
заповідні об'єкти
Херсонської області.
Херсон: Видавничий
Дім «Гельветика»,
2020. 166 с. DOI:
10.32782/978-966-
992-049-2/1-166
Біотопи степової зони
України / Ред.
академік НАН
України Я.П. Дідух. –
Київ – Чернівці:
ДрукАРТ, 2020, 392с.
Ходосовцев О.Є.,
Мойсієнко І.І., Бойко
М.Ф., Кунц Б.,
Мельник Р.П.,
Загороднюк Н.В.,
Дармостук В.В.,
Захарова М.Я.,
Клименко В.М.,
Дайнеко П.М.,
Малюга Н. Г.
Старовинні забуті
парки Херсонщини.
Херсон: Видавничий
Дім «Гельветика»,
2019. 300 с.
Національний каталог
біотопів України. За
ред. А.А. Куземко,
Я.П. Дідуха, В.А.
Онищенко, Я.
Шеффера. – К.: ФОП
Клименко Ю.Я., 2018.
– 442 с.
Жолос О., Ягенська
Г.В., Толстановна Г.М.,
Додь В.В., Довгаль
І.В., Ходосовцев О.Є.,
Костіков І.Ю., Волгін
С.О., Сиволюб А.В.,
Скрипник Н.В.
Біологія: підручник
для загальноосвітніх
навчальних закладів.
8 клас. – К.:
Видавничий дім
«Освіта», 2016. – 316 с.
Дідух Я.П., Мала Ю.І.,
Пашкевич Н.А.,
Фіцайло Т.В.,
Ходосовцев О.Є.
Біотопи Гірського
Криму. – К.: ТОВ
«НВП Інтерсервіс»,
2016. – 292 с.

Навчально-методичні
посібники/по
посібники:
Карташова І.І.,

						Ходосовцев О.Є., Жирок І.М. Біоетичні поняття екології. Навчально-методичний посібник для вчителів. – Херсон: ПП Вишемірський В.С., 2017. - 76 с. Карташова І.І., Ходосовцев О.Є., Нечай І.В. Дидактика біологічних задач. Навчально-методичний посібник для вчителів. – Херсон: ПП Вишемірський В.С., 2017. - 52 с. Карташова І.І., Ходосовцев О.Є., Фурсова О.В., Борисенко Н.М. Екологічна освіта дітей в екологічно-орієнтованій діяльності. Навчально-методичний посібник для вчителів – Херсон: ПП Вишемірський В.С., 2017. - 76 с. Стажування Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет, свідоцтво про підвищення кваліфікації № СС 00493020/000002-18, з 18 грудня 2017 р. по 18 січня 2018 р. Пп. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16,18	
130724	Ходосовцев Олександр Євгенович	Професор, Основне місце роботи	Біології, географії та екології	Диплом доктора наук ДД 003962, виданий 10.11.2004, Диплом кандидата наук КН 014564, виданий 05.06.1997, Атестат доцента ДЦ 005345, виданий 20.06.2002, Атестат професора 02ПР 004178, виданий 16.02.2006	23	Ок 5. Новітні тренди в сучасній біології	Доктор біологічних наук, 03.00.21 – Мікологія (2004 р.) Диплом доктора біологічних наук ДД 003962 від 10.11.2004 Тема дисертації: Лишайники кам'янистих відслонень Кримського півострова Почесне звання «Заслужений працівник освіти України» АВ 04566, дата видачі 01.10.2009 р., лауреат премії Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді в розбудові України (за наукові досягнення) (Постанова Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 р № 827) Публікації Scopus або Web of Science: Frolov I., Vondrak J., Fernandez-Mendoza F., Wilk K., Khodosovtsev

A., Halici M. 2016. Three new, seemingly-cryptic species in the lichen genus *Caloplaca* (Teloschistaceae) distinguished in two-phase phenotype evaluation. *Ann. Bot. Fennici*. 53: 243-262. SNIP (2016) = 0.598

Khodosovtsev A.Ye., Darmostuk V.V. 2016. *Pleospora xanthoriae* sp. nov. (Pleosporaceae, Pleosporales), a new lichenicolous fungus on *Xanthoria parietina* from Ukraine, with key to the known lichenicolous species of *Dacampia* and *Pleospora*. *Opuscula Philolichenum*. 15: 6-11. SNIP (2016) = 0.500

Khodosovtsev A.Ye., Gavrylenko L.M., Klymenko V.M. 2016. *Katherinomyces cetrariae* gen. et sp. nov. (asexual Ascomycota) and *Sphaerellothecium aculeatae* sp. nov. (Mycosphaerellaceae), new lichenicolous fungi on *Cetraria aculeata* in Ukraine. *Nova Hedwigia*, 103: P. 47-55. SNIP (2016) = 0.627

Khodosovtsev A.Ye., Darmostuk V.V. 2016. New for Ukraine species of lichenicolous fungi. *Folia Cryptogamica Botanica*, 53: 93-99. SNIP (2016) = 0.537

Khodosovtsev A.Ye., Darmostuk V.V. 2017. *Zwackhiomyces polischukii* sp. nov., and other noteworthy lichenicolous fungi from Ukraine. *Polish Botanical Journal* 62(1): P. 27-35. SNIP (2016) = 0.515.

Darmostuk V.V., Khodosovtsev A.Ye. 2018. *Roselliniella lecideae* sp. nov. and other interesting lichenicolous fungi from the Northern Black Sea region (Ukraine). *Turkish journal of Botany* 42: 354-361. SNIP (2017) = 0.946.

Khodosovtsev A.Ye., Darmostuk V.V., Suija A., Ordynets A. *Didymocyrtis trassii* sp. nov. and other lichenicolous fungi on *Cetraria aculeata*. *The Lichenologist*, 55(05): 529-540.

Khodosovtsev A.Ye., Darmostuk V., Didukh Y. P., Pylypenko I.O. 2019. *Verrucario*

viridulae-Staurotheletum hymenogoniae, a new calcicolous lichen community as a component of petrophytic grassland habitats in the Northern Black Sea region. Mediterranean Botany 40(1): 21-32. Darmostuk V.V., Khodosovtsev A.Y. 2019. Epibryon kondratyukii sp. nov., a new algicolous fungus, and notes on rare lichenicolous fungi collected in Southern Ukraine Folia Cryptog. Estonica, Fasc. 56: 109–116.

Публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:
Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В., Мойсієнко І.І., Захарова М.Я., Деркач О.М. (2019). Fulgensia desertorum (Teloschistales, Teloschistaceae) та інші вразливі лишайники в угрупованні Toninio-Psoretum decipientis // Укр. ботан. журн. 76(3): 236-242.
Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В., Ходосовцева Ю.А., Гайчєня Ю.В. (2019). Лишайники та ліхенофільні гриби Трикратського гранітного масиву (Україна). Чорноморськ. бот. ж., 15 (1): 54–68.
Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В., Мойсієнко І.І., Давидов О.В. (2018). Лишайники та ліхенофільні гриби острова Березань з нотатками щодо його флористичного та ландшафтного різноманіття. Чорноморськ. бот. ж., 14 (3): 279–290. doi: 10.14255/2308-9628/18.143/6
Khodosovtsev O.Ye., Darmostuk V.V. (2018). New for Ukraine species of lichens and lichenicolous fungi from marl limestones in the Northern Black Sea Region // Ukrainian botanical journal 75(1): 33-37.
Ходосовцев О.Є., Дармостук В.В., Ходосовцева Ю.А.,

Наумович Г.О.,
Малюга Н.Г. (2018).
Лишайники та
ліхенофільні гриби
Чалбаської арени
нижньодніпровських
пісків (Херсонська
область)
//Чорноморськ. бот.
ж., 14(1): 69–90.

Підручники чи
навчальні посібники
або монографії:
Мойсієнко І. І.,
Ходосовцев О. Є.,
Пилипенко І. О.,
Бойко М. Ф.,
Мальчикова Д. С.,
Клименко В. М.,
Пономарьова А. А.,
Захарова М. Я.,
Дармостук В. В.
Перспективні
заповідні об'єкти
Херсонської області.
Херсон: Видавничий
Дім «Гельветика»,
2020. 166 с. DOI:
10.32782/978-966-
992-049-2/1-166
Біотопи степової зони
України / Ред.
академік НАН
України Я.П. Дідух. –
Київ – Чернівці:
ДрукАРТ, 2020, 392с.
Ходосовцев О.Є.,
Мойсієнко І.І., Бойко
М.Ф., Кунц Б.,
Мельник Р.П.,
Загороднюк Н.В.,
Дармостук В.В.,
Захарова М.Я.,
Клименко В.М.,
Дайнеко П.М.,
Малюга Н. Г.
Старовинні забуті
парки Херсонщини.
Херсон: Видавничий
Дім «Гельветика»,
2019. 300 с.
Національний каталог
біотопів України. За
ред. А.А. Куземко,
Я.П. Дідуха, В.А.
Онищенко, Я.
Шеффера. – К.: ФОП
Клименко Ю.Я., 2018.
– 442 с.
Жолос О., Ягенська
Г.В., Толстанова Г.М.,
Додь В.В., Довгаль
І.В., Ходосовцев О.Є.,
Костіков І.Ю., Волгін
С.О., Сиволюб А.В.,
Скрипник Н.В.
Біологія: підручник
для загальноосвітніх
навчальних закладів.
8 клас. – К.:
Видавничий дім
«Освіта», 2016. – 316 с.
Дідух Я.П., Мала Ю.І.,
Пашкевич Н.А.,
Фіцайло Т.В.,
Ходосовцев О.Є.
Біотопи Гірського
Криму. – К.: ТОВ
«НВП Інтерсервіс»,
2016. – 292 с.

							Навчально-методичні посібники/по посібники: Карташова І.І., Ходосовцев О.Є., Жирок І.М. Біоетичні поняття екології. Навчально-методичний посібник для вчителів. – Херсон: ПП Вишемірський В.С., 2017. - 76 с. Карташова І.І., Ходосовцев О.Є., Нечай І.В. Дидактика біологічних задач. Навчально-методичний посібник для вчителів. – Херсон: ПП Вишемірський В.С., 2017. - 52 с. Карташова І.І., Ходосовцев О.Є., Фурсова О.В., Борисенко Н.М. Екологічна освіта дітей в екологічно-орієнтованій діяльності. Навчально-методичний посібник для вчителів – Херсон: ПП Вишемірський В.С., 2017. - 76 с. Стажування Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет, свідоцтво про підвищення кваліфікації № СС 00493020/000002-18, з 18 грудня 2017 р. по 18 січня 2018 р. Пп. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 18
89385	Мойсієнко Іван Іванович	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Біології, географії та екології	Диплом доктора наук ДД 000682, виданий 17.02.2012, Диплом кандидата наук ДК 005014, виданий 10.11.1999, Атестат доцента ДЦ 005344, виданий 20.06.2002, Атестат професора 12ПР 009462, виданий 03.04.2014	20	Ок 5. Новітні тренди в сучасній біології	Доктор біологічних наук 03.00.05 – Ботаніка (2012 р.) Диплом доктора біологічних наук ДД № 000682 від 17.02.2012 р. Тема дисертації: Флора Північного Причорномор'я: структурний аналіз, синатропізація, охорона. Почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» ПЗ 019537, дата видачі 22.01.2021 р. Публікації Scopus або Web of Science: 1.Salmeri, Cristina; Brullo, Cristian; Brullo, Salvatore; GiussodelGaldo, Giampietro; Moysiyyenko, Ivan

"What is *Allium paniculatum* L.?
Establishing taxonomic and molecular phylogenetic relationship within *A. sect. Codonoprasum* Rchb.". – *Journal of Systematics and Evolution*. – March 2016. – Vol. 54, Issue 2. P. 123-135.
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/jse.12170>

2. Dembicz, I., Moysiienko, I.I., Shaposhnikova, A., Vynokurov, D., Kozub, Ł. & Sudnik-Wójcikowska, B. 2016. Isolation and patchsize drive specialist plant species density within steppe islands: a case study of kurgan islands in Ukraine. *Biodiversity and Conservation*. – November 2016. – Volume 25, Issue 12. – P. 2289–2307. DOI: 10.1007/s10531-016-1077-y.
<https://link.springer.com/article/10.1007/s10531-016-1077-y>

3. Deák, B., Tóthmérész, B., Valkó, O., Sudnik-Wójcikowska, B., Moysiienko, I.I., Bragina, T.M., Apostolova, I., Dembicz, I., Bykov, N.I. & Török, P. 2016. Cultural monuments and nature conservation: a review of the role of kurgans in the conservation and restoration of steppe vegetation. *Biodiversity and Conservation*. DOI: 10.1007/s10531-016-1081-2.
<https://link.springer.com/article/10.1007/s10531-016-1081-2>

4. Wódkiewicz, M., Dembicz, I., Moysiienko, I.I. The value of small habitat islands for the conservation of genetic variability in a steppe grass species // *Acta Oecologica*. – Volume 76. – October 2016. – P. 22–30.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1146609X1630162X>

5. Iwona Dembicz, Ivan Moysiienko, Liliana Szczeparska, Maciej Wódkiewicz. 2018. High genetic variability within fragmented *Iris pumila* L. Population

sin the Ukrainian steppe enclaves / Basic and Applied Ecology. – May 2018. – Vol. 28, Pages 37-47. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1439179117301949>

Публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Мойсієнко І.І., Непрокін А.В., Мельник Р.П., Дикуха І.М., Ложкіна О.І., Садова О.Ф. Захарова М.Я. Матеріали до флори Новокаховського рибоводного заводу частикових риб (НПП «Олешківські піски»). Чорноморськ. бот. ж., – 2016. – 12 (1): 96-100.

<http://cbj.kspu.edu/index.php/uk/arkhiv-statej/2013-01-10-12-40-59/tom-12-1>

2. Мельник Р.П., Садова О.Ф., Мойсієнко І.І. Біотопи природоохоронного науково-дослідного відділення «Буркути» національного природного парку «Олешківські піски» // Укр. Ботан. Журн. – 2016. – 74 (3). – С. 361-366.

http://www.botany.kiev.ua/content_ubj_16.htm#u4_16

3. Захарова М.Я., Мойсієнко І.І. (2016). Флоро-ценотична приуроченість рідкісних видів природних лісів на Нижньодніпровських пісках. Чорноморськ. бот. ж., 12 (2): 206-213. doi:10.14255/2308-9628/16.122/9.

<http://cbj.kspu.edu/index.php/uk/arkhiv-statej/2013-01-10-12-40-59/tom-12-2>

4. Мойсієнко І.І., Захарова М.Я., Скребовська С.В., Мойсієнко І.І. Нові знахідки видів роду *Asplenium* L. на Херсонщині // Чорноморськ. бот. ж. – 2017. – 13 (1). – С. 119-123.

<http://cbj.kspu.edu/index.php/uk/arkhiv-statej/2017-06-06-13-33-09/tom-13-1>

5. Мойсієнко І.І., Данилик І.М., Мельник Р.П., Садова О.Ф., Захарова М.Я. 2019. *Schoenoplectiella mucronata*

(Syringaceae) у флорі України. Український ботанічний журнал, 76(1): 52–59. <https://doi.org/10.15407/ukrbotj76.01.052>

Підручники чи навчальні посібники або монографії:

- 1.Залучення громадськості та науковців до проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павlachик П., Мойсієнко І.І. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. Київ, 2017. – 304 с.
- 2.Судинні рослини Смарагдової мережі України під охороною Бернської конвенції / Колектив авторів під ред. В.А. Соломахи. - Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2017. – 152 с.
- 3.Національний каталог біотопів України. За ред. А.А. Куземко, Я.П. Дідуха, В.А. Онищенко, Я. Шеффера. К.: ФОП Клименко Ю.Я., 2018. – 553 с.
- 4.Території, що пропонуються для включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України (тіньовий список, частина 2). Кол. авт. Під редакцією Борисенко К.А., Куземко А.А. – Київ: “LAT & K”, 2019. – 234 с.
- 5.Ходосовцев О.Є., Мойсієнко І.І., Бойко М.Ф., Кунц Б., Мельник Р.П., Загороднюк Н.В., Дармостук В.В., Захарова М.Я., Клименко В.М., Дайнеко П.М., Малога Н. Г. Старовинні забуті парки Херсонщини. Херсон: Видавничий Дім «Гельветика», 2019. 300 с.
- 6.Мойсієнко І. І., Ходосовцев О. Є., Пилипенко І. О., Бойко М. Ф., Мальчикова Д. С., Клименко В. М., Пономарьова А. А., Захарова М. Я., Дармостук В. В.
- 7.Перспективні заповідні об'єкти Херсонської області. Херсон: Видавничий Дім «Гельветика», 2020. 166 с. DOI:

						10.32782/978-966-992-049-2/1-166 8.Біотопи степової зони України / Ред. академік НАН України Я.П. Дідух. – Київ – Чернівці: ДрукАРТ, 2020, 392с. 9.Території, що пропонуються для включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України (тіньовий список, частина3). Кол. авт. За редакцією Василюка О.В., Куземко А.А., Коломійчука В.П., Куцоконь Ю.К. – Чернівці: ДрукАрт, 2020. – 408 с. Пп. 1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18
130605	Поліщук Ірина Євгенівна	Доцент, Основне місце роботи	Кафедра філософії та соціально-гуманітарних наук	Диплом кандидата наук ФС 010468, виданий 30.05.1990, Атестат доцента ДЦ 003672, виданий 13.01.1993	40	ОК 2. Історія та філософія науки Кандидат філософських наук. 09.00.01. - Діалектичний та історичний матеріалізм Диплом: ФС № 010468, 1989 р. Тема дисертації: «Естетичне в соціалістичному способі життя» Доцент кафедра історії Вітчизни та філософії Атестат доцента: ДЦ № 003672, 1993 р. Публікації: 1. Поліщук І.Є., Галіченко М. Філософія для нефілософів (до питання філософсько-методологічної підготовки бакалаврів, магістрів та докторів філософії (PhD) в сучасному університеті). Педагогічні науки: Збірник наукових праць. Херсон, 2018. Вип. 85. С. 144-149. 2. Поліщук І.Є., Галіченко М.В.Хрестоматія з історії та філософії науки: Навчально-методичний посібник. Херсон, 2018. 158 с. 3. Відкрите суспільство та його «вороги» К.Поппера: теоретичні здобутки та виховний потенціал. Духовна культура української молоді: реальний стан та перспективи розвитку: Збірник наукових статей.- Херсон, 2015. – С.50-55. 4. Філософія та методологія науки. Методичні вказівки і

						рекомендації/ І.С.Поліщук, М.В.Галіченко. – Херсон, 2015.- 87с. Стажування : Херсонська державна морська академія, кафедра гуманітарних дисциплін 01.04.20. – 04.05.20 р. Свідоцтво про підвищення кваліфікації № 130 від 08.05.2020 р. Пп. 8, 9, 10, 12, 13, 15, 17, 18	
367816	Цапів Алла Олексіївна	Доцент, Суміщення	Української й іноземної філології та журналістики	Диплом магістра, Херсонський державний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Англійська мова і література, Диплом доктора наук ДД 010952, виданий 09.02.2021, Диплом кандидата наук ДК 007169, виданий 26.09.2012, Атестат доцента 12/ДЦ 043520, виданий 30.06.2015	13	ОК 1. Іноземна мова	Доктор філологічних наук. 10.02.04 – Германські мови Диплом: ДД 010952, 2021 р. Тема дисертації: «Поетика наративу англійськомовних художніх текстів для дітей» Публікації: 1. Tsapiv A. (2021) Pragmatic Perspective of Literary Texts for Children. In: Macagno F., Capone A. (eds) Inquiries in Philosophical Pragmatics. Perspectives in Pragmatics, Philosophy & Psychology, vol 28. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-56696-8_11 . https://link.springer.com/chapter/10.1007%2F978-3-030-56696-8_11 (Scopus) 2. Tsapiv A. Feminist Recastings of the Cinderella Fairy Tale Narrative. Text-Image- Music: Crossing the Borders Intermedial Conversations on the Poetics of Verbal, Visual and Musical Texts In Honour of Prof. Elżbieta Chrzanowska- Kluczevska. Peter Lang, 2021. P. 211-221 https://www.peterlang.com/view/9783631846698/html/ch26.xhtml 3. Цапів А.О. Амбівалентна адресатність художніх текстів для дітей: взаємодія наратора і фокалізатора. Закарпатський філологічний часопис. № 10. Т. С. 133-137. 4. Цапів А.О. Текстово-графічні наративні техніки у когнітивному вимірі. Науковий вісник Херсонського

						державного університету. Серія «Лінгвістика» № 34, Том 2, 2018. С. 201–205 . 5. Tsapiv A.O. Narrative modelling of American and Australian fairy narratives for children in a cultural perspective. Traditions and innovations in teaching philological disciplines: collective monograph / N. I. Andreichuk, O. A. Babelyuk, V. D. Bialyk, L. I. Bieliekhova, etc. //Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2019. P. 299–316. DOI https://doi.org/10.36059/978-966-397-131-5/299-316 [(SENSE category “C” [isn: 3943, 1705, 1704, 1703, 1702, 1701; prefixMetCode: 978966397]). Стажування Підвищення кваліфікації (стажування) з 17.10.2016 по 17.11.2016, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, тема стажування: "Викладання перекладу у вищих навчальних закладах", сертифікат МК № 000024, від 01.12.2016 . Захист докторської дисертації 25.09.2020 у спеціалізованій вченій раді Д 64.051.27 Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна Пп. 1, 2, 3, 6, 8, 10, 11, 14, 16, 17

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначено му стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ПРН.09. Вільно презентувати та	☐	ОК 1. Іноземна мова	Семінари, індивідуальні завдання	Усний:одномовний (безперекладний) та

<i>обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми біології державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у наукових виданнях</i>				двомовний (перекладний) письмовий (контрольні роботи, диктанти, анотації до статей), тестовий контроль. Екзамен
		ОК 4. Науковий семінар	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування). Екзамен
		ОК 6. Аспірантська практика	Лабораторний експеримент, презентації, індивідуальні завдання.	Практичний (проведення досліджень, виконання завдань за алгоритмом), письмовий (складання звіту), усний (захист звіту). Диференційований залік.
		ОК 5. Новітні тренди в сучасній біології	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Диференційований залік
<i>ПРН.08. Застосовувати сучасні інтегративні підходи для вирішення сучасних фундаментальних і прикладних задач у галузі біології за напрямом ботаніка, мікологія та фізіологія.</i>	☐	ОК 4. Науковий семінар	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування). Екзамен
		ОК 5. Новітні тренди в сучасній біології	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Диференційований залік
<i>ПРН.11. Проявляти лідерські якості, здатність до саморозвитку і самовдосконалення, нести відповідальність за отримані результати наукових досліджень та прийняття експертних рішень</i>	☐	ОК 2. Історія та філософія науки	Лекції, семінари, індивідуальні завдання.	Усний (опитування), письмовий (контрольні роботи, реферати), тестовий контроль. Екзамен
		ОК 1. Іноземна мова	Семінари, індивідуальні завдання.	Усний: одномовний (безперекладний) та двомовний (перекладний) письмовий (контрольні роботи, диктанти, анотації до статей), тестовий контроль. Екзамен.
		ОК 3. Сучасні освітні технології та наукова дипломатія	Лекції, семінари, індивідуальні завдання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Залік.
		ОК 4. Науковий семінар	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування). Екзамен
		ОК 5. Новітні тренди в сучасній біології	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Диференційований залік
		ОК 6. Аспірантська практика	Лабораторний експеримент, презентації, індивідуальні завдання.	Практичний (проведення досліджень, виконання завдань за алгоритмом), письмовий (складання звіту), усний (захист звіту). Диференційований залік.
<i>ПРН.07. Демонструвати постійну відданість розвитку нових ідей, наукових гіпотез у передових контекстах професійної та науковоосвітньої діяльності у галузі біології на засадах академічної та професійної</i>	☐	ОК 3. Сучасні освітні технології та наукова дипломатія	Лекції, семінари, індивідуальні завдання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Залік
		ОК 4. Науковий семінар	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування). Екзамен
		ОК 5. Новітні тренди в сучасній біології	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Диференційований залік
		ОК 6. Аспірантська практика	Лабораторний експеримент, презентації, індивідуальні	Практичний (проведення досліджень, виконання

доброчесності.			завдання.	завдань за алгоритмом), письмовий (складання звіту), усний (захист звіту). Диференційований залік.
		ОК 2. Історія та філософія науки	Лекції, семінари, індивідуальні завдання	Усний (опитування), письмовий (контрольні роботи, реферати), тестовий контроль. Екзамен
<i>ПРН.об. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з біології та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</i>	☐	Ок 5. Новітні тренди в сучасній біології	Семінари, презентації, індивідуальні завдання.	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Диференційований залік
		ОК 4. Науковий семінар	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування). Екзамен
<i>ПРН.10. Уміти обґрунтовано обирати та ефективно використовувати сучасні освітні технології, методи і форми навчання у професійній діяльності викладача ЗВО</i>	☐	ОК 3. Сучасні освітні технології та наукова дипломатія	Лекції, семінари, індивідуальні завдання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Залік.
		ОК 6. Аспірантська практика	Лабораторний експеримент, презентації, індивідуальні завдання.	Практичний (проведення досліджень, виконання завдань за алгоритмом), письмовий (складання звіту), усний (захист звіту). Диференційований залік.
<i>ПРН.05. Самостійно формулювати з нових дослідницьких позицій методологічну базу, наукову проблему власного дослідження, усвідомлювати та вміти представити його актуальність, визначати мету та значення для розвитку інших наукових галузей.</i>	☐	Ок 5. Новітні тренди в сучасній біології	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Диференційований залік
		ОК 2. Історія та філософія науки	Лекції, семінари, індивідуальні завдання	Усний (опитування), письмовий (контрольні роботи, реферати), тестовий контроль. Екзамен
		ОК 4. Науковий семінар	Семінари, презентації, індивідуальні завдання.	Усний (опитування). Екзамен
<i>ПРН.02. Демонструвати глибокі знання в галузі біології за напрямами ботаніка, мікологія та фізіологія для розв'язання значущих проблем та застосувати їх у власних дослідженнях у сфері біології та у науково-педагогічній діяльності.</i>	☐	ОК 2. Історія та філософія науки	Лекції, семінари, індивідуальні завдання	Усний (опитування), письмовий (контрольні роботи, реферати), тестовий контроль. Екзамен
		ОК 3. Сучасні освітні технології та наукова дипломатія	Лекції, семінари, індивідуальні завдання.	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Залік
		ОК 4. Науковий семінар	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування). Екзамен
		Ок 5. Новітні тренди в сучасній біології	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Диференційований

		ОК 6. Аспірантська практика	Лабораторний експеримент, презентації, індивідуальні завдання.	залік Практичний (проведення досліджень, виконання завдань за алгоритмом), письмовий (складання звіту), усний (захист звіту). Диференційований залік.
<i>ПРН.03. Глибоко розуміти загальні принципи та методи біологічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері біології та у викладацькій практиці</i>	☐	ОК 4. Науковий семінар	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування). Екзамен
		ОК 5. Новітні тренди в сучасній біології	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Диференційований залік.
		ОК 6. Аспірантська практика	Лабораторний експеримент, презентації, індивідуальні завдання.	Практичний (проведення досліджень, виконання завдань за алгоритмом), письмовий (складання звіту), усний (захист звіту). Диференційований залік.
<i>ПРН.01. Мати концептуальні та методологічні знання з біології і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень в галузі біології, мікології та фізіології., отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</i>	☐	ОК 2. Історія та філософія науки	Лекції, семінари, індивідуальні завдання	Усний (опитування), письмовий (контрольні роботи, реферати), тестовий контроль. Екзамен
		ОК 4. Науковий семінар	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування). Екзамен.
		ОК 5. Новітні тренди в сучасній біології	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Диференційований залік
<i>ПРН.04. Самостійно налагоджувати наукову комунікацію, обмін інформацією та досвідом з вітчизняними та закордонними вченими у галузі біології за напрямками ботаніка, мікологія та фізіологія; демонструвати на високому рівні результати власних досліджень під час міжнародних наукових симпозіумів, конференцій, семінарів, практично використовувати академічної українську та іноземну мову (переважно англійську) у науковій та педагогічній діяльності</i>	☐	ОК 3. Сучасні освітні технології та наукова дипломатія	Лекції, семінари, індивідуальні завдання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Залік.
		ОК 1. Іноземна мова	Семінари, індивідуальні завдання	Усний:одномовний (безперекладний) та двомовний (перекладний) письмовий (контрольні роботи, диктанти, анотації до статей), тестовий контроль. Екзамен
		ОК 4. Науковий семінар	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування). Екзамен
		ОК 5. Новітні тренди в сучасній біології	Семінари, презентації, індивідуальні завдання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Диференційований залік

